

1/2008

INSANE

Jyväskylän suomen kielen opiskelijoiden ainejärjestölehti

O
S
M
A

JYVÄSKYLÄSSÄ

- Uusi modus löytynyt! - vai onko?

- Miten yhdistää opiskelu ja äitiys?

1/2008

INSANE

- 03 PÄÄKIRJOITUS
04 OSMA JYVÄSKYLÄSSÄ
06 ILOKIVESSÄ VIETETTIIN KARNEVAALEJA
07 LYHDE: AKATEEMISTA KANSANMUSIIKKIA
09 SANE-UUTISET
10 SANEN HALLITUS 2008-2009
12 ÄLÄ TULE PAHA DRAAMA, TULE HYVÄ DRAAMA!
14 RAIVOKAS TIEDONANTO!
16 PIKKUKIVIÄ JA TENTTIKIRJALLISUUTTA
19 KUUKAUDEN KYSYMYS
20 ALA-KOJOLA
21 ARVIOT
23 VIERAS KYNÄ
24 JOURNALISTIEN KIELENHUOLTO
26 RUNOT

LYHDE ESITTÄYTYY S. 07

OSMA WAS HERE!
S. 04

DRAAMAKASVATUS SIVUAINEENA S. 14

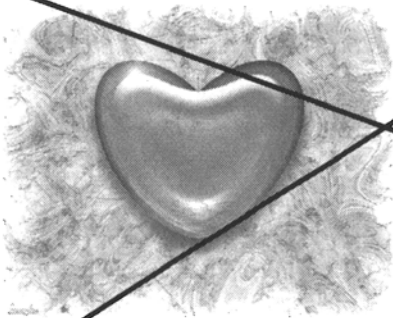
7. VUOSIKERTA JULKAISIJA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTON SUOMEN KIELEN OPISKELIJOIDEN AINEJÄRJESTÖ SANE RY. PÄÄTOIMITTAJAT JAANA KINNARI PAULIINA KYLÄ-UTSURI TOIMITTAJAT TUOMO ALA-KOJOLA HENNA KOIVUNEN MARIKA LÄPSÄ REETTA NIINISALO RIIKKA NIUKKALA RANJA RITVANEN AKVILIINA SEPPÄ ANNA-KAISIA TIIHONEN MIKKO VOLODCHENKOV TAITTO JA ULKOASU JAANA KINNARI PAULIINA KYLÄ-UTSURI KUVANKÄSITTELY JAANA KINNARI PAINOAIKKA JYVÄSKYLÄN YLIOPISTOPAINO PAINOS 120 KPL

PÄÄ - K I R - O I T - U S

Jälleen on käsissäsi laadukas InSane. Mikä tekee juuri InSanesta lukemisen arvoisen? Uskollinen kirjoittajajoukko on jälleen ollut kullanarvoinen. Tässä lukupaketissa osmailu, draama, aggressiivi, journalistien kielenhuollottoisuus, Lyhde, yllättävän vieras kynä, opiskelijaäidit, Ala-Kojola, Jouko Koiviston juuret ja Reetan runot muodostavat mielenkiintoisen kokonaisuuden. Jatka siis lukemista! Saatat löytää myös tahattomia humoristisuuk-
sia, kuten tavutusvirheitä fennistilehdessä. Nauti.

Täten toivotamme kaikille:

Hyvää ystävänpäivää!

köh

Hyvää pääsiäistä!

krhm...
Aprillia!

Hyvää vappua!

Ja varmuuden vuoksi hyvää syksyä,
itsenäisyyspäivää, joulua ja uuttavuotta
samantien!!!!!!

PAULIINA KYLÄ-UTSURI
JAANA KINNARI

Virallisen vappulehden päätoimittajat

OSMA JYVÄSKYLÄSSÄ 28. - 30.3.2008

LASTEN LEIKKIÄ JA YLLÄTTÄVIÄ KÄÄNTEITÄ

SUOMEN OPISKELIJOIDEN VALTAKUNNALLISEN JÄRJESTÖN OSMAN KEVÄTKOKOUS PIDETTIIN TÄLLÄ KERTAA JYVÄSKYLÄSSÄ. KOKO VIIKONLOPUN KESTÄVIIN RIENTOIHIN OSALLISTUI OSMAAJIA KAIKISTA JÄSENJÄRJESTÖISTÄ. AURINKO PAISTOI, KENGÄT KASTUI, RUOKA MAISUTUI, SAUNASSA PAISTUI JA FENNISTIHUUMORI REHOTTI. KIITOS JÄRJESTÄJÄT, OSALLISTUJAT JA AVUSTAJAT. SYKSYLLÄ JOENSUUHUN!

NAPOSTELUTAUKOILIJOITA FENNICUMILLA

SIIRTYMINEN JUOMATEHTAALLE FENNICUMILTA

OSMAAJAT ODOTTELEVAT LEA NIEMISEN LUENNON ALKUA

PERJANTAI 28.3

14:30 Tutustuminen Jyväskylän yliopiston suomen kielen laitokseen

15:15 Napostelutauko

16:00 "Mennään koomaan!" Luento lapsen kielen kehityksestä, FT Lea Nieminen

18:00 Draamakasvatuksen opiskelijoiden (lasten)näytelmä "Pikkuruu Mustanmusta"

19:00 Sohville iltaa istumaan

NIKLAS, MARTTA JA JOHANNA SOHWILLA

RUOKAA RIITTI

VESA TOIMI SANEN LIPUNKANTAJANA

LAUANTAINEN KEVÄTKOKOUS ILOKIVESSÄ

SANEN JOUKKUE VALMIINA TAISTOON

LAUANTAI 29.3

12:00 Osma ry:n kokous Sohwin kabinetissa

Lounas Wilhelmiinassa tai Lozzilla

15:00 Osma ry:n kevätkokous Ilokivessä

17:00 Leikkimielinen rastitehtävätaisto matkalla Kortepohjaan

18:30 Saunomista Ylioppilaskylän A- ja B- talojen saunoilla

22:00 Jatkot Rentukassa

HETKI ENNEN RAIVOKASTA KISAILUAMATKALLA KORTEPOHJAAN

VIIHEISELLÄ RASTILLA ULPUKASSA KAIVATTIIN JO SAUNAN

ULPUKASSA OLI NIIN RATTOISAA, ETTÄ JOTKUT VIIHTYIVÄT SIELLÄ JOPA AAMUUN ASTI.

ALUKSI JULISTETTIIN VOITTAJAKSI TURUN KANTA. VALITETTAVASTI PISTEET OLIVAT LASKETTU VÄÄRIN, JA KANTA TULIKIN ITSE ASIASSA VIIHEISEKSI. JULKAISTAAN KUITENKIN KANNAN "VOITONKUVA" LOHDUTUKSEKSI... "POIKA" MENI OULUUN, MINNE SUMALAISET SEN OLIVAT "UNOHTA-NEETKIN"!

ENSIMMÄISELLÄ RASTILLA OLTIIIN LENTÄVÄLLÄ MATOLLA

TOISELLA RASTILLA PERINTEINEN VAUHDIKAS HAALARIVIESTI

VIIHEISELLÄ ULKOILMARASTILLA HEITELTIIN RAIVOKKAASTI LUMIPALLOJA

Ilokivessä vietettiin karnevaaleja

PERINTEISET EUROVIISUT JÄRJESTETTIIN JÄLLEEN MAALISKUUSSA ILOKIVESSÄ. JÄRJESTÄJÄMAANA TOIMI PERINTEISESTI VIIME VUODEN VOITTAJA ELI TÄLLÄ KERTAA ITALIAN KIELTÄ OPISKELEVIEN AINEJÄRJESTÖ LA STRADA. LA STRADA JÄRJESTI EUROVIISUT YHDESSÄ RANSKAN LUKIJOIDEN AINEJÄRJESTÖ ASTERIXIN KANSSA. EUROVIISUJEN TEEMA OLI TÄNÄ KEVÄÄNÄ LAULUKARNEVAALI, JOKA NÄKYIKIN MONEN ESIINTYJÄN PUVUISSA JA KAPPALEVALINNOISSA.

Tämän vuoden Euroviisut voitti Ranska. Ranskan lukijoiden ainejärjestö Asterixin esitys oli kabaree-tyylinen tanssityttöjen ja gigoloiden tähdittämä ilottelu. Hyvänä kakkosena tuli (jälleen...) Magna Carta, joka esitti rakkaus-

laulusikermän. Sanen joukkue sijoittui kolmanneksi (kai?) kappaleellaan Värinää. Heleät naisäänet lauloivat ja viulu vinkui. Ruotsin lukijat eivät tänä vuonna olleet suorittaneet teosvakoilua suomen puolella, vaan esittivät

Movetronin Romeon ja Julian kabareehen yhdistettynä. Italia luotti kaloihin laulamalla omalla kielellään Ultra Bran Hei Hoi Hauki-kappaleen. Saksa ja Venäjä eivät osallistuneet moiseen kabareerihuntaan lainkaan.

SANEN YHTYE LYHDE
LAULOI VÄREISTÄ -->

Kirjoittaja kirjoitti jutun hämärien ja hatarien muistikuvien pohjalta intuitionsa luottaen. Hän on toimituksen suojeluksessa, eikä halua nimeään julkisuuteen.

EHKÄPÄ RANSKA VOITTI
NAISELLISIN AVUIN?

Lyhde laulaa yhdessä akateemista kansan musiikkia

TEKSTI AKVILIINA SEPPÄ
KUVA SIRPA LAITINEN

SANELAISET OVAT TUNNETUSTI MAHTAVAA PORUKKAA. JOSKUS OPISKELUTOVEREIDEN JOUKOSTA LÖYTYY KUITENKIN NIIN SAMANHENKISIÄ IHMISIÄ, ETTEI KAMPUKSELLA NOTKUMINEN RIITÄ YHTEISEKSI ILONPIDOKSI. SANEN ENSIOIDEN MUSIIKILLISISTA ILLANVIETOISTA ON SYNTYNYT SUUREHKO YHTYE LYHDE.

"Lyhde (idässä 'lyhe', 'liyhe'; lännessä myös 'sitoma') on viljankorsista koottu nippu. Lyhteenä korsia on helppo käsitellä, ja siinä vilja tuleeentuu niin, että jyvien irrottaminen puimalla on vaivatonta."

SEN SIJAAN on hyvin vaivalloista yrittää määritellä Lyhdettä, keskimäärin kymmenhenkistä laulajien ja soittajien ryhmää.

- Nimitykset "kuoro" ja "bändi" eivät kumpikaan tunnu sopivan meihin. Ainut meitä kuvaava termi lienee "yhtye", pohtii Lyhteen äiti, kuoro-osaston johtaja ja basisti Heli Hämäläinen.

HÄMÄLÄINEN ALOITTI suomenopintonsa Jyväskylässä viime syksynä. Koti- ja bändi-ikävää lievitti tutustuminen muihin uusiin kavereihin, ja hänen ilokseen monet ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista paljastuivat innokkaiksi laulajiksi ja soittajiksi.

- Oli mukavaa, että fuksiaisten teemanä oli Suomi-iskelmä. Suurin osa ensioista osallistui fuksiaisiin, ja yhteishenki parani huomasti. Seikkailtuamme koko illan erilaisten iskelmäaiheisten tehtävien parissa aloin miettiä, voisimmeko musisoida joskus muutenkin.

LOKAKUUN ALUSSA Hämäläinen kutsui opiskelutovereitaan luokseen laulamaan.

- Ahtauduimme pieneen soluhuoneeseen ja lauloimme nuottikirjoja läpi. Juho Strömmer säesti kitaralla ja minä soitin epävireisäänistä lelusyntikkaa, nauraa Hämäläinen. Projektin nimenä oli aluksi ÄL YY, sanojen "laule-

taan yhdessä" alkukirjaimet kirjoitettuna järjeä huutavaan muotoon. Nimi aiheutti kuitenkin ongelmia, kun tapaamiset säännöllistyivät ja Hämäläinen yritti luoda ryhmälle omaa sähköpostilistaa.

- Netissä ei vielä kukaan pysty käyttämään ääkkösiä. Piti keksiä sellainen nimi, jossa ei ole skandinaavisia kirjaimia. Päädyin Lyhteeseen, koska se on myös lyhenne laulamisesta yhdessä, koska se on äänteellisesti kaunis ja koska se luo mukavia mielleyhtymiä.

LYHTEEN ENSIESIINTYMINEN oli Sanen pikkujouluissa marraskuussa. Juhlien järjestäjistä löytyi yhtyeeseen uusia jäseniä, ja kasvanut Lyhde esitti moniääniseksi sovittamansa potpurin "Kauheimmat joululaulut" pianon säestyksellä.

- Harjoittelimme sitä parin viikon ajan oikeastaan koko ajan. Lauloimme luentoalustojen alussa, lopussa ja joskus keskenkin, Heli Hämäläinen virnistää. Luennoilla on syntynyt myös laulutekstejä. Suomen kielen rakenne -kurssilla hän ja laulaja Reetta Niinisalo ovat kirjoittaneet jo kaksi laulua, kun taas kasvatustieteen kotiryhmissä Hämäläisen kynä sauhuaa lähes koko ajan.

- Matti Itkosen luentokalvoilta löytyy oikeita aarteita. Filosofiset pohdinnat avautuvat aivan uudella tavalla, kun niistä tekee lauluja.

VUODENVAIHTEEN JÄLKEEN Lyhde siirtyi harjoittelemaan Hämäläisen soluhuoneesta Kortepohjan Lillukan bänditilaan. Tahti tiivistyi, koska helmikuinen Rentukka Rock -festivaali

häämötti edessä.

- Oli hyvä aika mennä esiintymään, laulaja Johanna Eloranta arvioi. - Kaikki eivät olleet esiintyneet paljon, mutta kokonaisuus pysyi hyvin kasassa.

Rentukka Rockissa Lyhde esitti puolituntisessa setissään muun muassa filosofisten laulujen sarjan, kaksi manifestinomaista "Perunalaulua" ja metelöivistä naapureista kertovan "Pienen yösoiton". Yleisö piti kuulemastaan, ja jotkut jopa ehdottivat, että Lyhteen pitäisi osallistua Kaustisen kansanmusiikkifestivaaleille. Mielikuvaa kansanmusiikkiyhtyeestä loivat moniääniset sovitukset ja soitimet viulusta haitariin, kanteleeseen ja nokkahuiluihin sekä etnisiin lyömäsoittimiin. Perinteisistä bändisoittimista käytössä olivat sähkökitara ja -basso.

- **JATKOKEIKKOJA ON** jo luvattu, mutta ennen kuin lähdemme esiintymään opiskelijapiirien ulkopuolelle, on syytä miettiä, millaisen musiikin tekemiseen haluamme keskittyä. Tällä hetkellä kuvailisin tyyliämme akateemiseksi kansan musiikiksi, Hämäläinen sanoo ja päivittelee:

- "Pieni yösoitto" joutui jo erällä kurssilla tekstianalyysin kohteeksi.

Lyhteen johtohahmo luettelee esikuvikseen muusikoita The Beatlesin jäsenistä Juice Leskiseen, M. A. Nummiseen, Kerikko Koskiseen ja Neil Innesiin. Monty Python -henki vaikuttaa yhtyeeseen suuresti.

- Ajatusten sosiaalistaminen ja yhteinen nauru ovat tärkeitä asioita. On aina yhtä hienoa huomata, että muita saattavat huvittaa samat jutut

Lyhde laulaa yhdessä akateemista kansan musiikkia

kuin minua, hän kertoo.

OPISKELIJOIDEN ELÄMÄSTÄ ja ajatuksista kertovat sanoitukset Heli Hämäläinen säveltää joko itse tai yhdistää johonkin jo olemassa olevaan sävelmään.

- Olemme suunnitelleet sävellysyhteistyötä Juhon kanssa. Juho on muutenkin se, joka saa monipuolisine sovitusideoineen kappaleet elämään, hän kehuu.

- Lyhde olisi ihan rampa ilman Juhoa. Hän on ilmiömäisen musikaalinen tyyppi ja soittaa kaikkia soittimia, jotka käteen annetaan, hehkuttaa laulaja ja

viulisti Ellinoora Sievänen.

SIEVÄNEN KIITTELEE sitä, että Lyhteessä kaikkien ideat otetaan vastaan.

- On ollut riemastuttavaa laulaa omia kappaleita. Meininki on rento, mutta emme silti pelleile. Lyhteeläisten erikoisosaaminen on aina hienosti hyödynnetty. On mukavaa, että vaikka aloitettiin kuorolla, suunta on muuttunut.

- Yhtyeen tulevaisuus on varmasti valloisa, vaikken odotakaan mitään hittejä. Tämä on mukava harrastus, toteaa Johanna Eloranta. Ellinoora Sievänen puhuu harrastuksen yhteisöllisyyden puolesta.

- Lyhde on pelastanut minut monilta yksinäisiltä ja tylsiltä hetkiltä. Yhtye on lähentänyt siihen liittyneitä ihmisiä, ja Lyhteen ansiosta olen oppinut tuntemaan sellaisiakin ihmisiä, jotka muuten olisivat saattaneet jäädä vieraammiksi.

-TUNTUU MAHTAVALTA, kun laulajat ja soittajat innostuvat uusista kappaleista, Heli Hämäläinen kertoo.

- Parhaita hetkiä ovat ne, kun harjoitusten jälkeen kännykkä piipittää iltamyöhällä, ja joku lyhteeläinen ilmoittaa keksineensä vaikkapa hyvän sovitusidean. Juuri tällainen yhdessä tekeminen innostaa luomaan uutta.

LYHDE-YHTYEESTÄ JUHO, ELLINOORA, MAIJU, HELI, REETTA, ELINA ESIINTYIVÄT EUROVIISUISSA

ILMOITUKSIA JA SANE-UUTISIA

KÜLVI PRUULI ELÄKKEELLE

Estologian lehtori Külvi Pruuli aloitti eläkepäivänsä läksiäiskahvituksen saattelemana. Külvi kertoi asettuvansa Viroon, minkä vitsaili olevan etu sekä hänelle itselleen että Suomen väestörakenteelle ja taloudelle.

Sanen tervehdyksen, kukat ja kortin Külville toimitti Anu Koskikero.

TIEDOKSENNE

Kielten laitoksen määrärahalleikkauksesta on tehty adressi, jonka on allekirjoittanut n. 700 henkilöä. Tarkoitus on saada adressiin ainakin 1000 ennen luovuttamista Jyväskylän yliopiston rehtorille Aino Sallinen.

Yhdistyneet kielenlukijat ovat saaneet uuden haalarimerkin. Sanen kokouksessa pohdittiin, pitäisikö Sanenkin laatia uusi merkki.

Toukokuulle on suunnitteilla Sanen ja ruotsin ainejärjestö Svenska Klubbenin välinen maaotteluhenkkinen illanvietto Kharmassa

Kaikille avoin digitaalinen painotalo

JYVÄSKYLÄN
YLIOPISTO
paino

Esitteet   Julkaisut

Omakustanteet   Kopioinnit

Lehdet

www.jyu.fi/yopain

SANEN HALLITUS 2008-2009

1. NIMI
2. IKÄ
3. TEHTÄVÄT SANESSA
4. NYKYISET JA HIMOTUT SIVUAINESI

1. Essi Malin
 2. 21 vuotta
 3. Puheenjohtaja ja tiedotusvastaava
 4. Kirjallisuus, pedagogiset opinnot ja puheviestintä ovat nykyiset. Himoitsen draamakasvatusta.
 5. Tein "Mikä muumihahmo olisit?" -testin. Feisbuukin mukaan olisin muumipeikko, iso mamman poika, joka ei ole kovin älykäs. Muumipeikolla on kuitenkin paljon ystäviä, koska on kiva.
 6. Olisin supersankari, joka pystyisi toimimaan virkeänä vuorokauden ympäri ilman yöunia. Tunnit riittäisivät silloin paremmin.

5. JAA KANSSAMME (FACEBOOKIN) JONKIN TESTIN TULOS
6. JOS OLISIT SUPERSANKARI, MIKÄ OLISI KYKYSI?
7. MISSÄ NÄET ITSESI VIIDEN

7. Olen kävelemässä ulkona ja nautin kevät-auringosta. Olen tehnyt graduni ja valmistunut maisteriksi ajallaan. Opetan äidinkieltä ja kirjallisuutta yläkoulussa tai lukiossa.
 8. Kanada on yksi monista. Siellä asuu paljon sukulaisiani, joita en ole tavannut koskaan. Samalla voisin prepata englannin kielitaitoani.
 9. Menee varmaan kirjallisuuden puolelle. Myös Lahden kau-punginteatterin esittämänä Seitsemän veljestä sykähdytti aikoinaan niin, että näytelmä piti mennä katsomaan toisenkin kerran.

8. MAÄ, JOSSA HALUAISIT KÄYDÄ
9. PARAS KULTTUURIELÄMYKSESI
10. KIELELLINEN ESIKUVASI
11. USKOTKO ATTRIBUUTTIIN?

10. Äiti. Häneltä olen aikoinaan oppinut äidinkieleni perusteet.
 11. Uskon, että attribuutti on yhä olemassa. Isossa suomen kieliopissa se on tosin kokenut Pluton kohtalon, kun sitä ei enää huolita lauseenjäsenten joukkoon. Seppo Pekkolan kanssa emme kuitenkaan päästä attribuuttia vielä eläkkeelle. Se on ihan hyvä varmaan.

1. Teresa Pohjolainen
 2. 19 vuotta.
 3. Varapuheenjohtaja, kopo-vastaava ja yksi YK-vastaavista.
 4. Nykyisellään opettajalinjalaisen pääsivuaine on tietysti kirjallisuus, myöhemmin sitten lisäksi kai se puheviestintä. Eri-tyisen kovasti himoitsen sivuaineekseni valtio-oppia tai jotain muuta yhteiskuntatieteellisesti sivistävää.

5. Mikä Salkkarit-hahmo olet?
 Olen Ossi. "Olet veikeä tapaus, mutta silti otat esimerkiksi työsi hyvin vakavasti. Sosiaaliset taitosi ovat hyvät ja tuletkin melko hyvin toimeen muiden ihmisten kanssa. Varo yli mielisyyttä!"
 6. Minun kykyne olisi muuttua näkymättömäksi. Pääsisin helpommin osaksi muiden ihmisten yksityiselämiä. Olisin aina ja jatkuvasti perillä kuumimmista juoruista. Poistaisin maailmasta siis monia epäkohtia yhdellä kertaa: kaikki juorut olisivat totta ja ihmisillä olisi onnellisempi elämä.
 7. Helsingin seudulla. Voisin työkseni tehdä

jotain äidinkielen opettajan hommia ja siinä sivussa mahdollisesti jatkaa opiskelujä.
 8. Ameriikka. Tarkemmin sanottuna ehkä se yhdysvaltalainen alue siellä. Ja Japaniin haluan uudestaan. Ja Iso-Britannia ois kiva.
 9. Kun Jari Sillanpää kosketti oikeaa olkapääni.
 10. Cheek, runoilija Lahdesta. "Lahti liikkuu."
 11. Kuulin huhuja, ettei sitä enää tarvitse kouluissa opettaa. Paitsi jos on yli-intoileva äikän ope, joka haluaa vaalia vanhoja perin- teitä. Mutta onneksi meillä vielä opetetaan attribuutista jänniä faktoja yliopistomaailmassa.

1. Jaana Kinnari
 2. 21
 3. Olen sihteeri, toinen Osma-vastaava, toinen vastuunkantaja tästä julkaisusta
 4. Nykyiset: Kirjallisuus ja journalistiikka
 Himotut: yhteisöviestintä, sosiologia
 5. Facebookin henkinen ikä -testi ilmoitti minun olevan henkisesti ikuinen teini.
 6. Minulla olisi kyky, joka estäisi typerien mainosten pääsyn mediaan. Enää ei kenenkään tarvitsisi hakata päätään

seinään ja tuntee mielihalua heittää televi- siota kuudennen kerroksen parvekkeelta, kun ei olisi olemassa aisteja raiskaavan ärsyttävää muijaa, joka valittaa kun "pää ei oo kipee vaan jalkoja särkee".
 7. Olen aikaisesta kolmen kymppin kriisistä kärsivä sieluparka, joka burnoutin koke- neena on päättänytkin tehdä työkseni jotain ei-akateemista ja rentouttavaa, kuten eriväristen marsipaaniurusujen tekemistä.
 8. Uusi-Seelanti, Islanti.

10. Yksi parhaimmista on Teho-sekoittimen keikka vuonna 2004, kun sen tiesi olevan kysei-sen yhtyeen viimeinen.
 11. A.W Yrjänä tai Tommi Liimatta
 12. Kaikki uudistukset eivät välttämättä ole sen käytän-öllisempiä. Attribuutti elää, eläähän Elviskin!

SANEN HALLITUS 2008-2009

1. Maiju Partanen
2. 19
3. taloudenhoitaja ja fuksivastaava
4. kirjallisuus ja opettajan pedagogiset, saa nähdä mitä muita ilmaantuu joukkoon.
5. Facebookin käyttäjien mielestä I'm

most likely to have a blond moment (7 ääntä), most likely to get out of problem by

smiling (6 ääntä) ja most likely to correct your grammar (5 ääntä).

5. Kyyni olisi optimistinen aalto, jolla saisin taottua toivoa ihmisten mieliin ja pessimistitkin näkemään hyvät puolet elämässä ja itsessä.

Ensimmäiseksi käyttäisin optimistisuusaaltoani psykiatrisissa sairaaloissa kautta maan ja sitten siirtyisin kenties poliitikkojen pariin.

6. Olen huono ajattelemaan kovin montaa päivää edemmäs, mutta ainakin olen joko jo valmistunut tai juuri valmistumassa

äidinkielenopettajaksi. Asun Suomessa, ehkä jossain keskikokoisessa kaupungissa. Teen ehkä töitä, stressaannun toivottavasti mahdollisimman vähän, minulla on sosiaalinen elämäkin ja olen mahdollisimman onnellinen.

7. Useita! Olen matkustanut vähän, joten paljon on vielä näkemättä, esimerkiksi Uusi-Seelanti.

9. Scandinavian Music Groupin keikat ovat sykähdyttäneet.

10. Matti Itkonen.

11. Uskon, että attribuutti elää ja potkii.

1. Vesa Holm

2. 20

3. Hallituksen jäsen, yleinen nakkikone

4. Nykyinen: kirjallisuus

Himoitut: etnologia, sosiologia, puheviestintä, yhteisöviestintä, tilastotiede, kemia, hiukkas- ja ydinfyysikka jne.

5. I'm Most Likely to... Push on a Door that

Says Pull

6. Astioiden peseminen katseella. Ei tarvitsisi kuin vilkaista keittiössä (tälläkin hetkellä) kohoavaa tiskivuorta ja astiat puhdistuisivat.

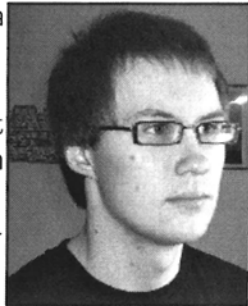
7. Haahuilemassa yliopiston käytävillä epätoivoisena n:nnen vuoden opiskelijana, jolla ei vielä ole kunnon sivuainetta.

8. Norja

9. Zen Café Ilosaarirockissa 2005

10. Markus Kajo

11. Attribuutista on tainnut tulla jonkinlainen tabu. En näe kuitenkaan mitään syytä häpeillä sen käyttämistä.

1. Titta Hänninen
2. 21
3. Osmaus, SOPOus ja merkkivastavan sijaisuus.
4. Nykyinen ja

nykyisellään himottu kirjallisuus. Ei muita "varsinaisia" sivuaineita, koska runsaudenpula vaivaa. Tahdon kai ensin tökkiä jäätä

kepillä vähän sieltä sun täältä.

5. Jos olisin julkkis, olisin Helsingin Sanomien Julkkiskoneen mukaan hieman kuivakko Tanja Poutiainen.

6. Saisin somillani rytmiä napsuttelemalla ihmiset laittamaan jalalla, somella ja suulla koreaksi. Elämästä tulisi hetkessä musikaalia yleisen tyytymättömyyden ja happamuuden sijaan. Ihmiset hyödyntäisivät koreografioissaan esimerkiksi lyhtypylväitä. Olisi myös yleisiä knallipisteitä, joista ihmiset

voisivat heittää päähänsä yhden (tai useamman).

7. Kuppilan nurkassa miettimässä, mistä saada rahaa, kun tukikuukaudet ovat jo loppuneet.

8. Kiina.

9. Monet keikat. Ja Anna-Mari Laulumaan ohjaama Olga Huoneteatterilla.

10. Outi Nyytäjä.

11. En tunnusta sitä enää planeetaksi.

1. Pauliina Kylä-Utsuri

2. 23

3. Jäsen, toinen InSanen päätoimittajista ja kulttuurivastaava

4. Nykyiset: kirjallisuus, opettajan pedagogiset, journalistiikka, draamakasvatus, erityispedagogiikka, luova kirjoittaminen, puheviestintä, himoitut: psykologia

5. Facebook kertoi, että menen naimisiin 10 vuoden päästä.

6. Olisin säänhallitsija. Poistaisin loskakelit muutaman päivän jälkeen, pitäisin tiet sulina ja takatalvia tulisi vain se yksi pakollinen, maaliskuun lopulla.

7. Mulla on paljon lapsia ja olen muuttanut karkuun Suomen säätä ulkomaille (mikäli en ole säätä hallitseva supersankari). Pohdiskelen, mitä seuraavaksi voisin opiskella tai tehdä työkseni

8. Slovenia, Kroatia, Thaimaa, Kiina, Japani,

9. Internail

10. Heli Laaksonen ja pari kaveriani

11. Uskon järkähtämättä attribuuttiin. Se elää, mutta on vainojo piilossa. Ja minä suojeleen sitä kaikin voimin.

LISÄKSI SANESSA VAIKUTTAVAT HELI HÄMÄLÄINEN (TILINTARKASTAJA, KULTTUURIVASTAAVA, EMÄNTÄ), HELI JOUTSEN (LIIKUNTAVASTAAVA), MINNA KERÄNEN (VARAJÄSEN, BILEVASTAAVA, YK-VASTAAVA), ANU KOSKIKERO (VARAJÄSEN, BILEVASTAAVA, YK-VASTAAVA), HENRIKKA KURONEN (LIIKUNTAVASTAAVA), REETTA NIINISALO (TILINTARKASTAJA, FUKSIVASTAAVA), JUHO STRÖMMER (YMPÄRISTÖVASTAAVA, BILEVASTAAVA, ISÄNTÄ) SEKÄ VIRPI TARVAINEN (MERKKIVASTAAVA).

Älä tule paha draama, tule hyvä draama!

VIIME SYYSKUUN ALUSSA ETSIN KYMMENEN MINUUTTIA OIKEAA SISÄÄNKÄYNTIÄ JUOMATEHTAAN STUDIOILLE, JOSSA DRAAMAKASVATUKSEN PERUSOPINTOJEN ENSIMMÄINEN KOKOONTUMISKERTA OLI. NYT IHMETTELEN, MITEN JOKU EI VOI TIETÄÄ, MISTÄ PUHUN, KUN MAINITSEN "JUOMIKSEN STUDIOON, SEN MUSTAN LAATIKON". TOISAALTA, EHKÄ SE ON YKSI NIISTÄ RAKENNUKSISTA, JOIHIN EI KIINNITÄ HUOMIOTA, JOS SIELLÄ EI VIETÄ SÄÄNNÖLLISESTI AIKAA. STUDIO ON MUUTENKIN AIVAN OMA MAAILMANSAA: EN OLLUT AINOAA, JOKA JÄRKYTTYI ASTUESSAAN ENSIMMÄISEN KERRAN SISÄLLE. MISSÄ OVAT PENKIT? PIIRTOHEITIN? KOSKA LUENNOINTI ALKAA? PITÄÄKÖ MINUN TEHDÄ JOTAIN MUUTA KUIN ISTUA JA KUUNNELLA?

PÄÄTIN RAOTTAA SALAPERÄISEN MAAILMAMME VERHOA JA JAKAA KANSSANNE JOITAIN PALOJA DRAAMAKASVATUKSESTA. SAADAKSENNE KOKO KAKUN, ETTE KUITENKAAN VOI TEHDÄ MUUTA, KUIN HAKEA OIKEUTTA DRAAMAKASVATUKSEN PERUSOPINTOIHIN.

Tänä vuonna draamakasvatuksen perusopintoja on päässyt suorittamaan kuusi suomen kielen lukijaa. Salla Laine, Heidi Soini, Riikka Penttinen, Riikka Niukkala ja Pauliina Kylä-Utsuri ovat aloittaneet draamakasvatuksen perusopinnot syksyllä 2007. Kaikki viisi tyttöä opiskelevat suomen kielen ja kirjallisuuden opettajiksi. Muiden kertomat hyvät kokemukset, kiinnostus draamaan ja sen tekemiseen, ilmaisutaidon opettajan pätevyys ja draaman hyödyntäminen omassa opetuksessa olivat pääsyyt opinto-oikeuden hakemiseen. Ovatko nyt jo pian loppusuoralla olevat opinnot sitten vastanneet odotuksia?

- Eriäinen oppimisympäristö järkytti ensin, sillä luulin, että opetus olisi teoreettisempää. Tosi kiva, että se onkin ollut vapaampaa, Heidi Soini muistelee.

- On ollut hienoa, että asiat on opeteltu tekemisen kautta, paljon uutta on oppinut, Salla Laine ja Riikka Penttinen kiittelevät.

Tytöt myöntävät, että opinnot ovat olleet aikaavieviä ja muut kurssit ovatkin jääneet vähemmälle huomiolle, mutta pääasiassa sitäkään ei ole koettu negatiivisena asiana, vaan mielessä on lähinnä positiivisia kokemuksia.

- Olen oppinut lavalla olemista ja paljon uusia lämmittelyharjoituksia. Yhdessä olemme oppineet toimivaksi ryhmäksi, ja olen huomannut, että yhdessä saa aikaan paremmin kuin yksin. Parasta ovat olleet prosessidraamat, joita olemme tehneet

muutamia perusopintojen aikana, Riikka Niukkala kertoo.

- Parasta, mitä olen oppinut, on ollut huomata, että improvisaatiolla saa paljon aikaan! Olen aiemmin ollut mukana kesäteatterissa ja täältä olen saanut ennestään tutulle harrastukselle teoriapohjaa ja oppinut paljon uutta, Salla Laine sanoo.

Heidi Soini on nauttinut eniten projektiviikoista, joiden aikana ryhmä on valmistanut näytelmiä. Vaikka ne ovat olleet raskaimpia, ne ovat myös antaneet eniten.

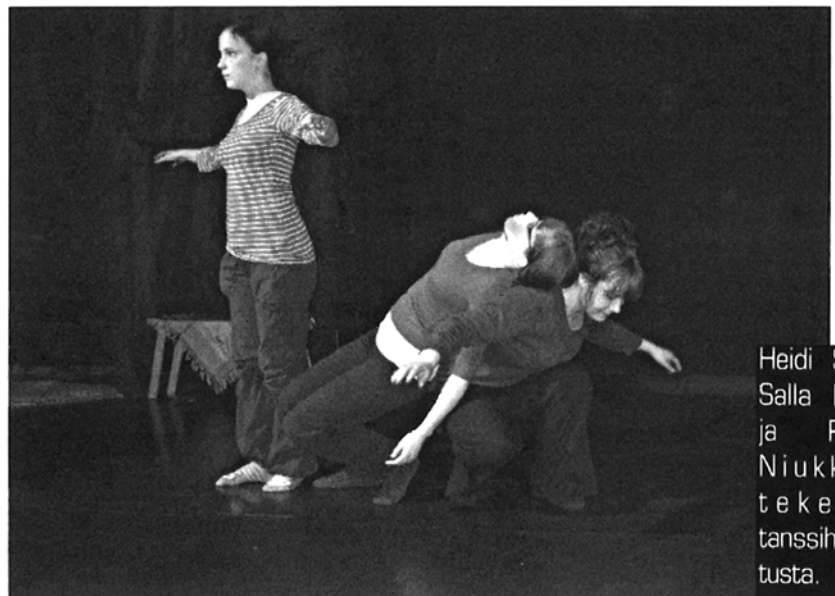
- Myös ryhmämme on ihana! Ilmapiiri on avoin ja kannustava, kenestäkään ei puhuta selän takana pahaa ja tunnelma on hyvä, Soini kertoo.

- En osaa valita parasta juttua, tämä on kokonaisuudessaan ollut aivan mahtavaa, Riikka Penttinen hymyilee.

MITÄ DRAAMAKASVATUS ON?

Draamakasvatus on opettajankoulutuslaitoksen sivuaine, jonka opiskelu on mahdollista ainoastaan Jyväskylän yliopistossa ja Jyväskylän yliopiston avoimessa yliopistossa. Opettajan-koulutuslaitokseen perusopintojen opinto-oikeutta haettaessa pääpaino on tietenkin oman laitoksen opiskelijoilla, mutta myös muiden laitosten opiskelijat voivat hakea opinto-oikeutta.

Draamakasvatuksen lehtori Tuija Leena

Heidi Soini, Salla Laine ja Riikka Niukkala tekevät tanssiharjoitusta.

Draamakasvatuk-
ksen opiskelijat
esittivät näytel-
män Bernard ja
Bianca keväällä
2008.

Viirret kuvaa draamakasvatusta oppi-
aineena kokemukselliseksi ja elämyksel-
liseksi oppiaineeksi, jossa opitaan draa-
massa ja draamasta.

- Oppiminen tapahtuu tekemisen,
kokemisen ja reflektoinnin kautta, Viirret
tarkentaa.

Draama ei ole pelkästään hauskanpitoa ja
näytelmien tekoa, vaikka opiskelijat kerto-
vatkin sen olevan piristävää ja positiivista
vaihtelua luennoilla istumiseen. Draama on
myös keino oppia ja opettaa. Tärkeänä
käsitteenä on vakava leikillisuus, jota Viirret
valottaa:

- Draama on taiteellista oppimista.
Draamatyöskentelyssä on aina kasvatuk-
sellinen ja opetuksellinen tavoite, jonka poh-
jalta sovitaan yhdessä, millainen fiktiivinen
maailma rakennetaan ja millaisia rooleja
osallistujilla ja opettajalla on. Vakavaan
leikillisyyteen kuuluu edellisen lisäksi
sopimus siitä, että kukin oppija saa eläytyä
rooliinsa ja toimia roolissaan täydesti, fiktiiv-
isen kontekstin asettamien sääntöjen puit-
teissa. Näin toimien oppijoille tarjoutuu
mahdollisuus kokea jotain sellaista, mitä he
ehkä eivät ole oikeassa elämässä kokeneet.
Ns. esteettinen kahdentuminen, ts. kah-
dentuminen roolissa (minä-roolihaamo),
paikassa (opetustila-luotu fiktiivinen maail-
ma) ja ajassa (reaaliaika-fiktio aika) mah-
dollistaa oppimisen. Draamassa oppii aina

jotakin itsestä yksilönä, ryhmästä, draa-
masta ja opeteltavasta sisällöstä. Hyvinä
lisänä draamassa oppimisessa on, että se
on usein myös hauskaa.

Viirteen mukaan draamakasvatusta sopii
kaikille, jotka ovat kiinnostuneita taidekas-
vatuksesta, erityisesti opettajille ja ihmis-
suhdeammateissa oleville yleensäkin.

Draama ei ole Suomen kouluissa opetet-
tava aine, mutta draamakasvatuksen syn-
nyinmaassa Englannissa draama kukoistaa
kouluissa, ja myös Norjassa se on ollut
oppiaine jo vuosia.

- Minusta draama voisi olla meilläkin opet-
tava aine siinä missä esimerkiksi musiikki,
kuvaamataito ja liikuntakin. Opiskelijoilta ja
yhteistyökumppaneilta tullut hyvä palaute
kertoikin, että draaman arvo oppimisessa
on tiedossa draaman parissa työsken-
televillä. Ehkä sitä vain on vaikea nähdä
ulkopuolelta, Viirret miettii.

DRAAMA JA ÄIDINKIELEN OPETUS?

Miten opettaja sitten voi hyödyntää draa-
makasvatuksen opintoja työssään?

- Äidinkielen opettajalle draama on aivan
omiaan erityisesti kirjallisuuden opetukses-
sa. Kirjallisuus ja draamakasvatusta kulkevat
sillä tavalla käsi kädessä, että draama
käsittelee aina inhimillisiä kokemuksia,
kuten kirjallisuuskin, Tuija Leena Viirret

mainitsee. Opetuksessa on hyvä käyttää
osallistavaa draamaa, eli sellaista draaman
muotoa, jossa sekä oppilaat että opettaja
ovat mukana ja tekevät ja osallistuvat
yhdessä.

- Aion hyödyntää draamaa opetuksessa.
Esimerkiksi maahanmuuttajien kanssa
työskennellessä on hyvä, jos opettajakin
uskaltaa mennä rooliin, kun harjoitellaan
esimerkiksi erilaisia puhetilanteita. Myös
Riikka Niukkala kertoo, että halua ja kiinnos-
tusta draaman käyttöön opetuksessa on,
vaikka hiukan jännittääkin, miten se otetaan
vastaan.

Yksi osallistavan draaman muoto on
prosessidraama, jota perusopintojen
aikana tehdään jonkun verran, muun muas-
sa opiskelijat käyvät pareittain pitämässä
alakoulussa muutamia tunteja, jotka käsit-
televät jotain teemaa prosessidraaman
avulla. Prosessidraama onkin jäänyt
mieleen monelle haastatelluista draa-
makasvatuksen ja suomen kielen opiskeli-
joista hyvänä työvälineenä opetuksessa.
Myös draamakasvatuksen perusopintojen
opiskelijat itse ovat suunnitelleet käyttävän-
sä draamaa äidinkielen opetuksessa.

- Kirjailijasta tai aikakaudesta voisi
kehittää prosessidraaman. Ja miksei
vaikkapa murteista tai kielen kehityk-
sestäkin. Vain taivas on rajana! Heidi
Soini miettii.

RAIVOKAS TIEDONANTO!

HUOMIO, HUOMIO KAIKKI TULEVAT ÄIDINKIELEN OPETTAJAT, KIELENTARKASTAJAT JA OPPIKIRJAN TEKIJÄT! KAIKKI JOUKOLLA AGGRESSIOITA PURKAMAAN! NYT SE ON TÄÄLLÄ! VALMISTAUTUKAA REPIMÄÄN TUNTISUUNNITELMANNE JA VANHAT KIELIOPPIKIRJANNE! UUSI MODUS ON SAAPUNUT KESKUUTEEMME!

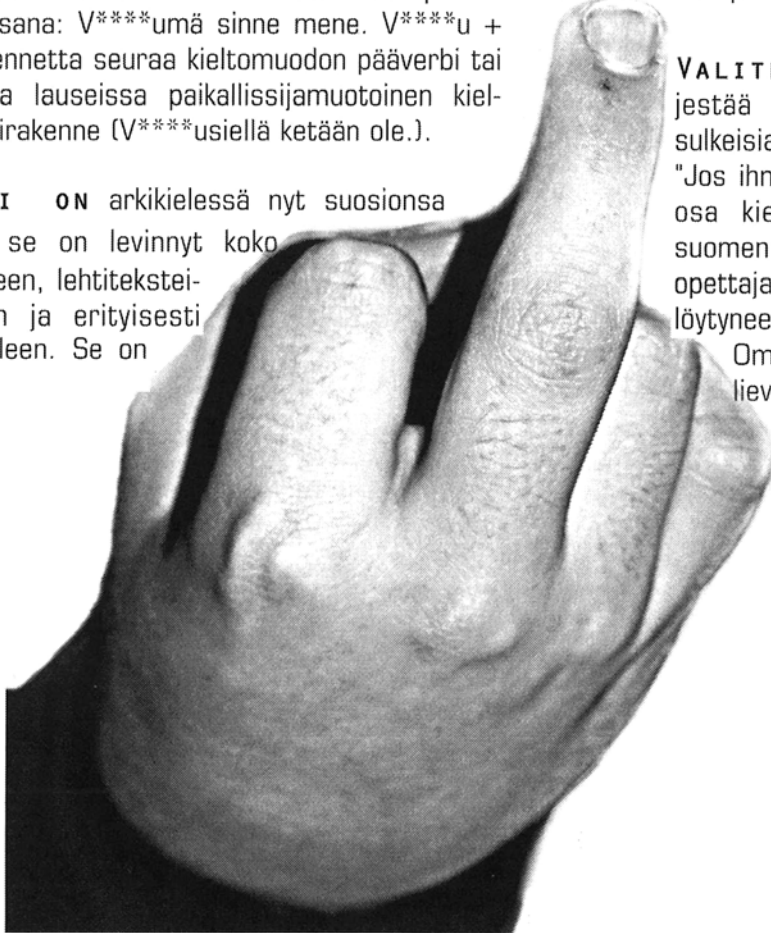
KYSEESSÄ ON siis suomen kielen uusi rakenne: aggressiivi. Se on ponteva kielto ilman kieltosanaa. Usein, muttei välttämättä, siihen liittyy kirosana. Aggressiivilla ilmaistaan aktiivista närkästystä, kyllästymistä, turhautumista, hermostumista ja suoranaista suuttumista. Tarkemman tautatunteen voi vastaanottaja päätellä kontekstista. Etenkin nuoriso osaa joka tilanteessa ansiokkaasti käyttää tähän rakenteeseen jo lähes vakiintunutta v-alkuista sanaa rakenteellisesti tapaluokan tavoin. Kyseistä modusta on myös tapana tukea aggressiivisella elekielellä.

AGGRESSIIVEJA OVAT esimerkiksi "siellä mitään keskustella", "v**** mä mitään sano" tai "p**** marjat siellä mitään luento on". Aggressiiviin todellakin liittyy tyypillisesti osamorfeemi "v****u" välittömästi pronominisubjektin osana: V****umä sinne mene. V****u + pronomini -rakennetta seuraa kieltomuodon pääverbi tai subjektittomissa lauseissa paikallissijamuotoinen kielteinen partikkelirakenne (V****usiellä ketään ole.).

AGGRESSIIVI ON arkikielessä nyt suosionsa huipulla, sillä se on levinnyt koko kansan puheeseen, lehtiteksteihin, internetiin ja erityisesti nuorten arkikieleen. Se on

muoti-ilmiö, jonka voimakkuus ja kiehtovuus vähenevät ajan myötä. Oikeasti aggressiivi ei ole uusi juttu, sillä sitä löytyy jopa sadan vuoden takaisista murreaineistoista, mutta sävy on niissä neutraalimpi ja kirosanat harvemmassa. Kielientutkija Jaakko Häkkinen nimesi aggressiivin jo vuonna 1999 Helsingin yliopiston suomalais-ugrilaisen laitoksen syövereissä. Asian on nosti uudelleen pinnalle vuonna 2007 filosofian maisteri Lari Kotilainen, jonka suomen kieleen liittyvän väitöstutkimuksen osana käsiteltiin aggressiivin rakennetta (jos tutkimus kiinnostaa, googlaa nimellä: Konstruktioiden dynamiikkaa). Kotilainen on kerännyt aineistoa internetin chattipalstoilta, joissa aggressiivivia viljellään paljon. Kotilaisen mukaan aggressiivi hivuttautuu pikkuhiljaa myös kirjakieleen, vaikka sillä on vielä puhekielen leima.

VALITETTAVASTI AGGRESSIIVI järjestää ainakin äikän opeille lisää kalvosulkeisia, jos Lari Kotilaista on uskominen: "Jos ihmiset käyttävät jotain muotoa, se on osa kielioppia." Aggressiivi on siis nyt suomen kielen kieliopin osa. Huojentavaa opettajan kannalta on, että nuorelta polvelta löytynee edes yksi modus jo selkäytimestä. Omaan pahaa oloaan asian tiimoilta voi lieventää syyttämällä turkulaisia, sillä kieltoverbin poisjättäminen on lounaismurteiden, erityisesti Turun murteen, ominaisuus.

aggressiivi

(anGstinen) AGGRESSIIVI

(viides modus) v****u + pronomini

taipuu

persoonissa

- 1.sg v****umä jaksä mitään tehdä.
- 2.sg v****usä rupee mulle iniseen.
- 3.sg v****use professori tullu ees paikalle, turhaan venasin.

- 1.pl v****ume tämmöstä sontaa uskota.
- 2.pl v****ute mihinkään Sohviin tuutte.
- 3.pl v****une mistään mitään tiedä.

persoonattomia:

V****usiellä mitään ilmaista viinaa ollu.

luvuisa

Yksikkö: Sä minnekään välitunnille mee.

?Monikko: Te minnekään luokkaretkelle lähde.

tempuksissa

Imperfekti: V****umä jaksanu mihinkään luenulle mennä.

Perfekti: V****umä oo jaksanu mitään esseitä tehdä.

Pluskvamperfekti: V****umä ollu jaksanu ees syödä päiväkausiin ennenku jouduin tiputukseen.

funktio: vastaa kieltoverbiä (en, et, ei)

tunnus: toistaiseksi hyvin vaikeasti mihinkään sanaluokkaan määriteltävissä oleva V****U. V****u ei koskaan esiinny yksin, se edustaa siis eräänlaista pohjarakennetta tai osamorfeemia. V****uun agglutinoidaan aina jokin persoona- tai relatiivipronomini. Jälkimmäiset esiintyvät poikkeuksetta paikallissijoissa.

rektio: vaatii peräänsä joko kieltomuodon pääverbin tai vaihtoehtoisesti paikallissijamuotoisen (harvemmin partitiivimuotoisen) kielteisen liitepartikkelin sisältävän pronominirakenteen.

HUOM! Koska aggressiivi on modus, se ei voi esiintyä samassa lauseessa eri modukseksi laskettavan predikaattimuodon kanssa.

Pikkukiviä vai tenttikirjallisuutta?

- äitiopiskelijan ihmemaan arki on valintoja

YLIOPISTON KIRJAVASSA OPISKELIJAKUNNASSA ON AINA PYÖRINYT JONKINLAINEN JOUKKO PERHEELLISIÄ OPISKELIJOITA. ON KUULTU KERTOMUKSIA SIITÄKIN, KUINKA PARIKYMMENTÄ VUOTTA SITTEN JOKU USKALIAS SAATTOI JÄTTÄÄ VAUVANSA ULOS NUKKUMAAN LUENNON AJAKSI. TOTTA TAI EI SE KERTOMUS, NIIN TÄNÄ PÄIVÄNÄ FENNICUMILLAKIN VOI AINA VÄLILLÄ TAVATA VAUVAMAHOJA, PIENIÄ TAAPERTAJIA VANHEMPANSA PERÄSSÄ TAI NIITÄ TUTULLA TAVALLA AINA VÄHÄN KIIREISIÄ ÄITI-IHMISIÄ. KUN OPISKELIJAEIÄMÄ KOHTAA UUDEN PIENEN IHMISEN, KOETUKSELLA OVAT NIIN VOIMAT, VARAT KUIN TÄRKEÄT ARVOTKIN.

Hetki äitiopiskelijan arjessa on kiireinen, hajamielisyys päässä poukkoilevat samaan aikaan kymmenet asiat yhtenä kirjavana sopana. Kaiken päälle kiipeää lähes tauoton huoli jälkikasvun hyvinvoinnista. Näin voisi tunnelmakuvauksen tästä aiheesta muotoilla. Ihmetelläänhän sitä, kuinka pienten lasten vanhemmat jaksavat opiskella, eikä oma tarinakaan opiskelevana äitinä kovin tuottavainen ole ollut, mutta kyllä se mahdollista on.

Vaihdoin suomen kieltä sivuaineena opiskelevan Saaran kanssa kokemuksia opiskelusta ja äitiydestä. Saara on 24-vuotias kaksivuotiaan pojan äiti. Tällä hetkellä luokanopettajaopintoja kandivaiheessa puurtavan Saaran esikoinen syntyi kolmantena opintovuotena. Saaran opiskelu oli tauolla puolen vuoden ajan. Sen jälkeen paluu opintojen pariin on sujunut melko hyvin muun muassa sen vuoksi, että myös perheen isä on opiskelija.

-Hoidamme mieheni kanssa lasta vuorotellen. Jos meillä on päällekkäisiä opintoja, hätäapuun tulee opiskelevat siskoni tai veljeni tai mummu tai pappa, Saara sanoo. Toki joitakin luentoja tai demoja on Saaralta jäänyt väliin, ja kerran poika on ollut harjoitustunnilla mukana, kun hoitajaa ei ole löytynyt. Opinnot etenevät, mutta opintopisteitä ei tietenkään kerry samaan tahtiin kuin ennen pojan syntymää. Arjessa mukana pyörivä uusi perheenjäsen

mutkistaa kuvioita ja tuo vähän kaiken omaa pientä lisähaastettaan. Opiskeluun keskittyminen kotona lapsen kanssa saattaa olla myös yllättävän vaikeaa.

KUVIOT SEKAISIN

Kun se ensimmäinen lapsi syntyy, elämä muuttuu mutkikkaammaksi, opinnot venyvät, rahat ovat tiukilla ja arki väsymistä - miksi lähteä sellaiseen keskellä opintoja? Monien opiskelijoiden mielestä perheestämisen ei ole tarvinnut odottaa valmistumista tai tiettyä työuraa, vaan lapsi on saanut tulla, kun on tullakseen, ja elämä kyllä järjestyy siitä eteenpäin. Äitiopiskelijoiden joukkoon mahtuu myös meitä valmistumisvaiheen rimpuijioita, jotka ehkä kuvittelivat ehtivänsä saada gradun valmiiksi ennen vauvaa, mutta ovatkin opiskelijarekisterissä tiukasti vielä parin vuoden kuluttua, kun se ihmeellinen pikkukaveri on vienyt kaiken huomion, energian ja järjen päästä äidiltään. Kirjoittajan tapauksessa taukoa opiskeluihin on tullut aika paljon enemmän kuin se puoli vuotta, osaksi tarkoituksellakin.

Saarakin myöntää valmistumisensa hidastuvan lapsen saamisen vuoksi, mutta pitää kokemustansa kaiken sen arvoisena.

- Minun on vaikea ymmärtää nykyajan tehokkuusvaatimuksia ja sitä, että kaikkien pitäisi valmistua määräajassa ja opiskella tehokkaasti. Elämäntilanteet muuttuvat. On täysin eri asia olla opiskeleva lapseton sinkku kuin opiskeleva äiti.

Lapsi sekoittaa vanhempiensa ajatuksia ansiokkaasti: äidin ajatuksissa lapsen tilanne hyppää väkisin etusijalle, vasta sen jälkeen tulevat ne omat jutut. Niinpä opinnot eivät enää ehkä tunnukaan niin tärkeiltä tai välttämättömiltä, tai ainakin niihin keskittyminen on vaikeampaa kuin aiemmin. Puhumattakaan siitä, kuinka raastavilta tuntuvat ajatukset lapsen

päivähoitoon laittamisesta. Opintoihin irtautuminen vauva-arjen keskeltä voikin olla yllättävän kova pala, vaikka toisaalta kaipaisikin aikuisten seuraa, omaa tekemistä ja menoja.

- Aluksi oli jatkuva huono omatunto: opiskellessa oli ikävä vauvaa ja paha mieli siitä kun, ei voinut olla pienen kanssa, ja monesti lapsen kanssa ollessa mieltä piinasivat tekemättömät kouluhommat, äitiopiskelija Saara kertoo.

TAKAISIN KAMPUKSELLE

Opiskelun uudelleen aloittaessaan voi tuntua siltä, että joutuu opettelemaan uudelleen, kuinka opiskellaan. Myös kaikkia pienten lasten perheitä vaivaava väsymys vaikuttaa asiaan. Opiskelun tahmeutta kummastellut Saara ehti jo luulla unohtaneensa puolellessa vuodessa tenttikirjojen lukemisen taidon ja tieteellisen ajattelun, kunnes ymmärsi oikean syyn tökkimiseen:

- Jos ei puolen vuoden aikana ole kertaakaan nukkunut kolmea tuntia pidempää patkkaa kerralla, niin ei ihme jos aivot tuntuvat kohmeisilta, Saara sanoo. Väsymys voi jarruttaa opintoja jo raskausajanakin, sillä esimerkiksi alkuraskauden hormonit ajavat odottavan äidin aivot puolinukuksiin vuorokaudenajasta riippumatta, mikä voi olla hyvä muistaa jo siinä vaiheessa, kun haalii opintoja raskausajalle.

Opiskeleminen voi kuitenkin olla myös hyvää vastapainoa äitiydelle. On hauskaa tavata opiskelukavereita (tai yleensä edes aikuisia ihmisiä) ja puhua muustakin kuin lapsista.

- Lapsenkin kanssa jaksaa sitten eritavalla viettää aikaa ja nauttia siitä, kun pääsee välillä tuulettumaan luenlolle tai kirjastoon! Saara toteaa. Kun elämä muuten pyörii lapsen ympärillä, on palkitsevaa saada tehdä asioita ihan vain itselleen ja itsensä kehittämiseksi.

UUSIEN VAIHEIDEN KESKELLÄ

Elämä vauvan ja isompienkin lasten kanssa rakentuu kaikenlaisista vaiheista, joista ei ehkä ole ollut mitään hajua etukäteen. Itse olen kokenut olevani koko ajan jäljessä kaikesta: juuri kun alan tajuta, kuinka se lapsi toimii ja mikä rytmi on hyvä, tulee jotain uutta sekoittamaan kuviota. Jatkuvat yöheräilyt milloin mistäkin syystä, sairastelut ja muut levottomat ajat kuluttavat vanhempia. Vaatii hyvää keskittymiskykyä ja yritteliäisyyttä irtautua omiin töihin tai opiskeluihin ja saada asioita aikaiseksi, kun kotona on päällä pahemman luokan hämmennysvaihe. Ja hommahan todennäköisesti menee myös niin, että mitä enemmän ikäkuukausia ja toimintaa tulee, sitä vähemmän rauhallisia hetkiä kotona vietetään ja ainoa mahdollisuus omille tekemisille on lopulta vain silloin, kun lapsi nukkuu.

KUINKA KAIKKI TOIMII?

Perheellinen opiskelija tarvitsee ympärilleen tukiverkostoa, jotta opiskelun ja vanhemmuuden voi yhdistää mahdollisimman sujuvasti. Ulkopuolista hoitoapua tarvitaan varsinkin, jos toinen vanhemmista on jo työelämässä.

- Minua on auttanut suunnattomasti se, että mieheni on myös opiskelija ja joutanut ja mahdollistanut minun opiskelemiseni, Saara kertoo. Vuorottelemalla toisen vanhemman kanssa lapsenhoidossa voi päästä jo pitkälle, mutta molempien täysipäiväisestä opiskelusta ei ehkä kannata silloinkaan haaveilla. Sukulaiset voivat auttaa lastenhoidossa, mutta vaikeaa voi olla löytää hoitoapua juuri arkisin päiväaikaan. Kun lapselle tarvitaan hoitajaa perheen ulkopuolelta, kunnalliset tai yksityiset hoitopaikat tarjoavat puoli- tai kokopäiväistä hoitoa, ja tilapäistä hoitoapua on saatavissa esimerkiksi Mannerheimin lastensuojeluliitolta.

Pikkukiviä vai tenttikirjallisuutta?

Tehokas opiskelu ja monien kurssien suorittaminen jo vauvuuden aikana vaatii sinnikkyyttä ja huolellisesti suunniteltua arkea.

- Itsenäisten töiden tekeminen, esimerkiksi tenttiin lukeminen tai esseiden kirjoittaminen on vaikeaa kotona lapsen läsnäollessa, Saara toteaa ja on huomannut kontaktiopetukseen osallistumisen tai itsenäisen työnteon yliopistolla luonnistuvan parhaiten - kunhan tosiaan lapsen on hoito järjestetty.

- Myös imetyksen ja opiskelun yhdistäminen on onnistunut yllättävän hyvin. Poika söi puolivuotiaana maitoa kahden tunnin välein, ja pidempinä yliopistopäivinä mies toi vauvan imetettäväksi. Imettelin sitten luentosaleissa, portaila, ruokaloissa, käytävillä, Saara muistele.

Pikkuvauva-aikana opiskelijaäidin retket ulkomaailmaan ovat pikaisia pyrähdyksiä, ja hän onkin imetyksen vuoksi aika tiukasti kiinni lapsessa varsinkin ensimmäisen puolen vuoden ajan. Vaikka hoidon peruskuviot olisivatkin yksinkertaista saman helpon asian toistamista päivästä toiseen, jatkuva vastuu on väsyttävää ja raskasta myös henkisesti. On totuttava siihen, että omaa aikaa ei juurikaan ole ja kaikkea haluamaansa ei vaan ehdi tai jaksa tehdä. On myös opeteltava ottamaan vastaan toisten apua: anopin kasvatusvinkkien voi antaa mennä toisesta korvasta ulos, mutta siivousavusta ei kannattane kieltäytyä. Arki on valintoja, ja valinnan vaikeus liittyy usein myös siihen, maltanko pysähtyä tähän hetkeen ja yhteen asiaan lapsen kanssa, vai yritäkö venyä vähän joka suuntaan.

RAHOITUS

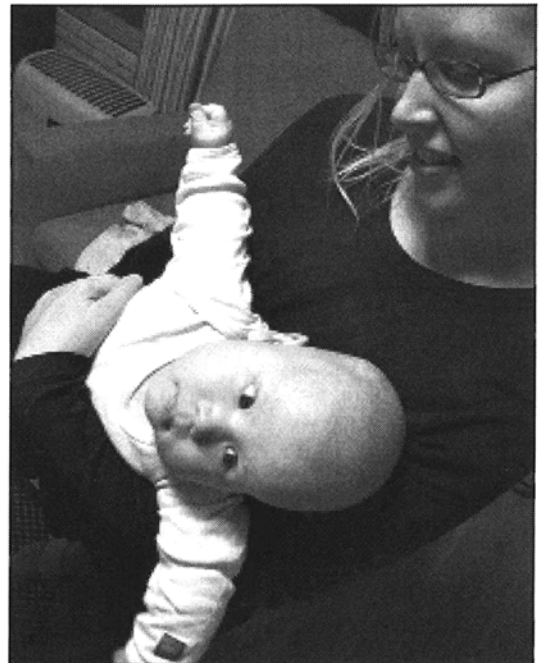
Opiskeluaikana perheen perustaminen on taloudellisesti kannattamatonta, jos haluaa yksinkertaisesti sen puolen tästä asiasta kuvata. Opiskelijaäiti saa opintorahan lisäksi ensin äitiysrahaa ja sitten vanhempainrahaa minimimääräisenä (yhteensä n. 10 kk). Sen jälkeen on mahdollista saada kotihoidontukea, mikäli lasta hoidetaan kotona. Lapsiperheet saavat lisäksi lapsilisää, joka on 100 euroa ensimmäisestä lapsesta. Säästöniksit ja penninvenytykset ovat tulleet tutuksi Saarankin perheessä.

- Esimerkiksi asumiseen saisimme enemmän tukea, jos meillä ei olisi lasta. Ruuan hinnan jatkuva nouseminen vetää talouden todella tiukalle, joten llokiven opiskelijahintainen ruoka ja pojan imettäminen pitkään ovat arkemme pelastuksia, Saara valottaa tilannetta.

- Onnettoman rahatilanteen kestää, koska lapsesta saa niin paljon iloa ja onnea elämäänsä, hän lisää.

VAUVA TULOSSA?

Jos sinun kohdallesi on tulossa se iloinen kohtaaminen, jossa opiskelijan elämä on muuttumassa perheellisen opiskelijan elämäksi, katso rauhassa, mitä tulevaisuus tuo tullessaan. Opiskelu on tietysti tärkeää, ja valmistumiseen kannattaa toki koko ajan tähdätä. Mielessään on kuitenkin hyvä varautua myös isoihin suunnitelmien

muutoksiin. Raskaan pikkulapsivaiheen aikana ei liene paha moka, jos jotain jääkin tekemättä, sillä myöhemmin jaksaa ja ehtii varmasti paremmin. Loppuun ei voi todeta muuta kuin sen saman, minkä monet muutkin ovat todistaneet: vauvuusi hujauttaa ohi vauhdilla, mutta opinnot eivät karkaa edeltäni mihinkään. Elämässä on nyt uusi tärkeä asia, jolle on aivan sallittua suoda kaikki se huomio ja huoli, minkä se tuntuu vaativan.

Kirjoittaja on kahdeksannen vuoden opiskelija, elokuussa 2006 syntyneen pojan äiti, tällä hetkellä hoitovapaalla ja puolikkaan gradun sekä yhden tentin päässä valmistumisesta.

Perheellisillä on oma sähköpostilista: Perheelliset@lists.jyu.fi

Kuukauden kysymys

HENNA KOIVUNEN
MARIKA LÄSPÄ

Kuukauden kysymyksenä tiedustelimme, mistä lehtori Jouko Koivisto on lähtöisin. Suomen kielen opiskelijoina kiinnostuksemme kohteena oli, voiko puheen perusteella tunnistaa puhujan kotiseudun. Tehtävä oli haastava, koska kohdehenkilömme puhuu yleiskieltä ilman erityisiä murteellisuuksia.

Arvauksia kertyi yhteensä 17 kappaletta. Yllättävää oli, että vastaukset olivat keskittyneet lähes kokonaan Keski-Suomeen sekä Hämeeseen, eikä suurtakaan hajontaa näin esiintynyt. Toisaalta on otettava huomioon myös se, että osa vastauksista saattaa perustua kielenulkoisiin tekijöihin. Etenkin murrekurssilla SKIA 401 Koivisto osoitti tuntevansa hyvin Tampereen elämää.

KYSELYN TULOKSET SIIS OLIVAT:

HÄMEENKYRÖ
IKAALINEN
JYVÄSKYLÄ (3)
KAARINA
KEURUU
LAHTI
MUURAME (2)
SAARIJÄRVI
SYSMÄ
TAMPERE (3)
VILJAKKALA

Näiden paikkakuntien lisäksi veikattiin myös vanhoja Fennada-filmejä, koska "hän puhuu täydellistä kirjakieltä kuin kuka tahansa mustavalkoelokuvakauden näyttelijä".

Metsään meni. Koivisto paljasti olevansa kotoisin Ylitorniosta ja antoi jopa puhenäytteen omasta murteestaan. Taisto siis oli tiukka, mutta lähimmäksi arvasi Heli Ojanen vastauksellaan Saarijärvi, vaikka etäisyyttä kertyikin huimat 494,5 km (maanteitä pitkin). Palkinnoksi hän saa Finnkinon elokuvalipun.

Voimme vetää tästä johtopäätöksen, että joko emme ole äidinkielemme opiskelijoina vielä tarpeeksi harjaantuneita huomaamaan puheessa esiintyviä hienovaraisia vihjeitä tai sitten Koivisto murretaustastaan huolimatta todellakin puhuu täydellistä yleiskieltä. Mene ja tiedä, johtuisiko jälkimmäinen akateemisesta ilmapiiristä vai siitä yksinkertaisesta seikasta, että opettajan on tavoitettava kaikki oppilaansa - etenkin suomen kielessä. Seuraava kysymys voisikin sitten olla: huoliteltu puhe vai persoonallinen murre.

Kadehtikaa lähimmäistänne!

TUNNUSTAN: **KADEHDIN** kaverini työelämää. Kaverini työskentelee kännykkäbisneksessä, itse olen tuleva opettaja (ehkä). Kännykkäalahan on täynnä salasapitoa, mutta vahvasti uskon, että ilmeisen siististä sisätyöstä on kyse. No, sisäsiistiin työhön olen minäkin valmistumassa, mutta.

KADEHDIN KAVERIANI siitä, ettei hänen työpisteessään ole pariakymmentä huomionkipeää teiniä, joiden käyttäytymistä saattavat maustaa enemmän tai vähemmän diagnosoidut kirjainyhdistelmät. Kadehdin sitä, ettei hänen tarvitse puuttua siihen, jos joku parkkipaikalla heittää lumipallon tai sytyttää nurkan takana nortin. Kadehdin sitä, ettei hänen tarvitse ottaa vastaan puheluita vanhemmilta, joiden lapset kärsisivät hänen persoonastaan, huumoristaan, huumoritajuttomuudestaan, epäoikeudenmukaisuudestaan, muuten vaan epäkelvosta ihmisyydestään. Kadehdin sitä, kuinka häntä kiitellään panoksestaan bruttokansantuotteeseen. Kadehdin sitä, että työpäivänsä päättyvät kolmelta päivällä - eikä yöllä. (Lähteenä kauheuksille Opettaja-lehden kaikki numerot ja jo opettajan ammatissa olevien

hyväntahtoiset varoitukset - ei siis vielä oma elämä.)

KAVERINI KADEHTII opettajia pitkistä kesälomista. Ei mistään muusta. Mutta koska valittaminen on yleensä ottaen aika turhaa ja mielialaa laskevaa, niin vastapainoksi listaan seuraavaksi painavia syitä, joiden vuoksi kaverini pitäisi kadehtia opettajia - pitkien kesälomien lisäksi.

KUKAAN EI tuo hänelle omenaa pöydän kulmalle. Tai harakanvarpaila kirjoitettua runoa touko-kesäkuun vaihteessa. Hän ei saa päivittäin eteensä kahdenkymmenen hengen yleisöä, joka nauraisi hänen vitseilleen. Tai hän ei itse saa olla yleisönä kahdenkymmenen hengen koomikkoryhmälle. Hän ei luultavimmin saa vuosien jälkeen viestiä, jossa kiitellään, kuinka hän auttoi jotakuta elämässä eteenpäin huumorillaan, persoonallaan, oikeudenmukaisuudellaan ja muuten vaan mukavalla ihmisyydellään.

JA EHKÄ tärkeimpänä: Töitäni ei koskaan ulkoisteta Intiaan (kaverini itsensä toteama huomio).

TUOMO ALA-KOJOLA

Kirjoittaja on tuleva tai menevä äidinkielen ja kirjallisuuden opettaja

Avoimia 16 - 02 ma - la

www.vihreähaltiatar.fi

La fée Verte

Vihreä Haltiatar

Kauppakatu 13

Puh. 014 618 235

Seuraavaksi voisinkin kirjoittaa kirjan!

VIIME LEHDESSÄ OLLEIDEN ELOKUVA-ARVOSTELUIDEN INNOITTAMINA KÄYMME NYT SUOMALAISTEN LAATU”KIRJAILIJOIDEN” JA LAATUKIRJALLISUUDEN KIMPPUUN.

Petetyt morsiamen kosto

SUSAN RUUSUSEN (ent. Kuronen) kirjoittama Pääministerin morsian on kuvaus Suomen pääministeri Matti Vanhasen ja Ruususen itsensä yhdeksän kuukautta kestäneestä seurustelusuhteesta. Kirja oli kohu ennen ilmestymistään, ilmestyessään ja ilmestymisensä jälkeen. Kiistanalaiseksi nousi, kuinka paljon voi pääministerinkään elämästä kansalle paljastaa, ja asian kanssa menttiin oikeuteen asti. Oikeusprosessi jatkuu edelleen.

KIRJA ON saanut julkisuudessa melkoista riepotusta eri tahoilta. Omasta mielestäni siinä on kuitenkin hyviäkin puolia. Ensinnäkin se on hyvää kielentarkastusharjoitusta suomen kielen opiskelijalle, varsinkin tulevalle äidinkielen opettajalle. Kirjaa voisi käyttää myös esimerkiksi tekstinhuollon kurssilla, sillä punakynän saa vaivatta heilumaan. Pilkkuja on missä sattuu, pronominiyrittäykset eivät ole kohdillaan ja virkkeet ovat hengästyttäviä tai muuten vain käsittämättömiä: *Jännittävää kyllä oli jo toisella tapaamisella mennä*

saunaan. Sauna on minusta sauna, eikä mikään eroottinen paikka. Sitten kun menet miehen kanssa joka on saanut sukat pyörimään jaloissa saunaan, sauna tuntuu kauhean henkilökohtaiselta ja intiimiltä.

TOISEKSI KIRJA, tai oikeastaan sen synnyttämä kohu, on journalistisesti merkittävä, sillä se aiheutti paljon keskustelua julkisuuden henkilöiden yksityisyydensuojasta. Oikeusjuttu on toistaiseksi ratkennut median hyväksi. Muun muassa kirjassa olleista tekstiviesteistä nousi suuri kohu. Yhtä hyvin viestit olisi voinut jättää kirjasta pois, sillä *Arvaa montako kuukautta on tunnettu* ja *Huomenta aurinko* -viestit eivät mielestäni ole kovinkaan erikoisia tai merkittäviä. Toisaalta kirjassa on kohtia, joita ainakaan itse en olisi halunnut tietää, pääministerin tai kenenkään muunkaan elämästä: *Menimme saunaan ja saunan jälkeen juoksimme kilpaa rakastelemaan virkatalon yläkertaan. Siellä makuuhuoneessa kummitteli perhe Vanhasen kuva kehyksissä aina takaraivossani.*

PÄÄMINISTERIN MORSIAN tuntuu suoraan ajatuksenvirrasta kirjoitetulta, sillä aiheesta toiseen liikutaan liiankin sukkelaan: samassa kappaleessa saatetaan syödä uuniperunaa mökillä, olla Tallinnassa ja Vanhasen kotona. Häiritsevää on myös tietojen ristiriitaisuus, sillä yhdessä hetkessä Vanhasen isossa talossa on yksinäistä eikä siellä viihdy, mutta toisena hetkenä muistellaan, että jokainen hetki siellä oli mukava ja viihtyisä.

HUOMAA, ETTÄ kirjaa kirjoittaessa on ollut kiire ja tärkeintä on ollut antaa kansalle tietoa siitä, mitä, missä ja milloin Vanhanen ja Ruusunen tekivät yhdeksän kuukauden yhdessäolon ajan välittämättä siitä, millaista kieltä on käytetty ja miten juttu on kerrottu. Lisäksi puolet kirjasta on parista tehtyjä lehti-juttuja, joita Ruusunen itse on kommentoinut. Suomen kielen lukija ei voi lukea tätä kirjaa hermostumatta, monestakin syystä. Lopuksi haluan huomauttaa, etten omista kyseistä kirjaa itse.

Sinkkuelämän ylistys

VIIVI AVELLÄNIN kirja Sinkkunaisen käsikirja on oman määritelmänsä mukaan kirja kaikille naisille, jotka nauttivat sinkkuudesta. Kirja sisältää kuvauksia Viivi-nimisen päähenkilön elämästä, joka koostuu miehistä, juhlimisesta ja shoppailusta. Lisäksi kirjassa on listoja muun muassa erilaisista mies- ja naistyypeistä, siitä, miten tietyt miestyypit isketään ja jätetään ja mihin miestä yleensäkin tarvitaan. Kirja antaa myös drinkki-vinkkejä ja laihdutusohjeita sekä keinoja oman sisäisen sinkkuna löytämiseen.

SINKKUNAISEN KÄSIKIRJAN luvut on jaettu kuukausien mukaan. Kirja alkaa elokuusta ja päättyy heinäkuun tapahtumista kertovaan lukuun. Eri luvuissa Viivi käy ystäviensä kanssa juhlissa, matkustelee ja sekoilee miesten kanssa. Kirjoitustyylillä on kioskikirjallisuuden tapaan kevyt ja pinnallinen. Teksti kuljettaa Viiviä hetkestä toiseen, mutta kovin syvälle ei päästä. Siksi Viivin tekemiset tuntuvat kovin yhdentekevilä. Henkilöiden ajatuksista ja tunteista ei juuri kerrota, kun taas paidan, kenkien, huulikiillon tai laukan

merkki muistetaan aina mainita. Välillä kirja tuntuukin Versacen, Pradan tai Manolo Blahnikin huonolta mainokselta.

KIRJAN KIELESSÄKÄÄN ei ole keuhkumista. Kirja vilisee kliseisiä ilmauksia, kuten *suomalainen mies ei puhu eikä pussaa tai miehiä tulee ja menee, mutta ystävät ovat ikuisia* (tällä asenteella ei varmasti mitään suhdetta saakaan kestävään). Myös kielikuva on paljon, mutta ne ovat epäonnistuneita, esimerkiksi *teinivaatteilla varustettu Eric*

Forrester, elämäni kuningas ja kohtaaminen, jossa Viivin merivettä valuvista vaatteista oli muodostunut jo niin suuri lammikko, että ravintolan lapsiasiakkaat olisivat voineet hukkuu siihen.

SINKKUNAISEN KÄSIKIRJAN sano- ma on, että vain sinkkuna voi olla onnellinen, kun taas kaikki parisuhteessa elävät ovat jämähtäneet paikoilleen. Sinkkuna pysymiseen on useita syitä. Sinkku voi esimerkiksi ostaa sadan euron päivävoiteen ilman, että joutuu puolustelemaan tekoaan kenellekään. Sinkkun ei tarvitse keskustella kenenkään kanssa, miten huonekalut tulisi sijoittaa asuntoon. Sinkku tutustuu uusiin kaupunginosiin, kun herää ravintolailan jälkeen oudoista

paikoista. Sinkkuna on myös perillä uusista bileravintoloista ja tavoitelluimmat poikamiehet -listoista.

VIIVIN MIKSI pysyä sinkkuna? -listojen perusteella sinkkunaisen elämä ei kuulosta kovin hoidokkaalta. Ehkä sinkku saa päättää yksin asuntonsa järjestyksestä ja voi herätä joka viikonloppu eri puolilta kaupunkia, mutta ovatko nämä hyviä syitä vastustaa parisuhteeseen "jämähtämistä" sellaisella vimmalla kuin Viivi tekee. Ihmetyttää myös, minkälaisia ovat Viivin kokemukset seurustelusta: Sulkeeko seurustelu todella pois uusista ravintoloista ajan tasalla olemisen? Pitääkö parisuhteessa muka puolustella sitä, mihin omat rahansa käyttää? Ja ennen kaikkea: jos

sinkkuus on niin ihanaa, mihin sinkku tarvitsee tavoitelluimmat poikamiehet -listoja?

KIRJAN LOPUSSA Viivi tapaa miehen, jonka kanssa on jo muuttamassa yhteen. Lopulta mies osoittautuu pettymykseksi, ja Viivi jatkaa tyytyväisenä sinkkunaisen elämäänsä. Hän ei tarvitse miehiä mihinkään! Kirjan opetus siis on, että parisuhde on pahasta ja sinkkuus hyvästä. Yksioikoiseen ajattelutapaan sortuminen ei pelasta kirjaa. Olisihan Avellán voinut kirjoittaa sinkkun elämästä teilaamatta parisuhteessa eläviä. Mutta onneksi kepeällä kädellä kirjoitettua kirjaa ei tarvitsekaan ottaa vakavasti.

RANJA RITVANEN

Nolo prinsessa

SUSANNA SIEVISEN teos *Prinsessa* ja puoli valtakuntaa saa tuntemaan myötä-häpeää jo ensimmäisiltä sivuilta lähtien. Kirjaa kuvataan oppaaksi miehelle naisen, siis Prinsessan, maailmaan. Läpi teoksen puhutaan siitä, miten Prinsessa suhtautuu tähän ja tuohon asiaan ja miten miehen tulee Prinsessaa kohdella. Prinsessa-nimityksen käyttö tuntuu lapsekkaalta, samoin miehestä käytetyt nimitykset Prinssi ja Ihana (esimerkiksi lauseessa "Prinsessa oli elokuva-treffeillä Ihanan kanssa").

TEOKSEN ALUSSA on yleinen kuvaus Prinsessasta. Tyyliltään kuvaus muistuttaa jonkin eläinlajin määritelmää: kerrotaan muun muassa Prinsessojen luonteenpiirteistä sekä positiivisista ja negatiivisista puolista. Tämän jälkeen alkaa yksitoikkoinen sarja erilaisia lukuja, joissa kerrotaan Prinsessasta ja eläimistä, Prinsessasta ja liikkumisesta, Prinsessasta ja autoilusta ja niin edelleen. Joukossa on toimintaohjeita miehille: älä toimi Prinsessan kanssa näin vaan näin.

YLEISPÄTEVIÄ OHJEET eivät taida silti olla, sillä Prinsessa muistuttaa paljon Sievistä itseään. Henkilökohtainen sävy syntyy esimerkiksi siitä, kun kirjassa hehkutetaan, miten paljon Prinsessat pitävät eläimistä.

Prinsessalla on aina ollut eläimiä ja niitä tulee aina olemaan, ja ne tulevat aina olemaan miestä tärkeämpiä. Tätä ei voi olla yhdistämättä Sieviseen omaan ratsastusharrastukseen. Toisessa kohdassa taas kerrotaan, että kun iän merkit alkavat näkyä Prinsessassa, hän voi hyvin turvautua kauneuskirurgiaan. Tästäkin tulee ensimmäisenä mieleen Sieviseen omat valinnat plastiikkakirurgian käytön suhteen.

ON VAIKEA kuvitella, että kukaan ottaisi Susanna Sieviseen kirjasta oppia. Sieviseen kuvaama Prinsessa on itsekäs ja hemmoteltu olento, ja mies kuvataan palvelijaksi, joka on paikalla toteuttamassa Prinsessan jokaisen toiveen. Kirjassa neuvotaan miestä esimerkiksi siten, että naisen jokaista puheenaihetta tulee kuunnella äärettömän kiinnostuneena, mutta naiselle ei saisi puhua omista mielenkiinnon kohteista, sillä ne "eivät voisi Prinsessaa vähempää kiinnostaa". Penkkiurheiluakaan ei saa harrastaa, ellei sitten järjestä naiselle siksi ajaksi tekemistä - siis lähetä tätä kaupungille ostoksille miehen luotokortin kanssa. Prinsessa myös vaatii jakamatonta huomiota. Omat ystävät saa unohtaa, jos aikoo parisuhteeseen Prinsessan kanssa.

ESIMERKIT VOIVAT olla kärjistettyjä, sillä esipuheessaan Sievinen huomauttaa, että kirjaa on luettava pilke silmäkulmassa. Minun huumorintajuuni teos ei kuitenkaan oppoa. Toki välillä kirja huvittaa, mutta ehkä kohdissa, joita kirjailija ei ole tarkoittanut hauskoiksi. Eräässä luvussa annetaan esimerkkejä tekstiviesteistä, joita miehen (eli "Ihanan") olisi hyvä lähettää naiselle. Sieviseen mukaan hyvät viestit olisivat muun muassa tällaisia: "PussPussPuss ja Pai Pai Pai vielä kerran" sekä "En kestä tätä tuskaa kun tuo kaunis Prinsessa päässäni pyöri, senkin ihana!" Tekstiviestien kirjoitustyyli on selvästi ollut vaikutus Sieviseen, sillä tekstissä on silloin tällöin hymiöitä. Esimerkiksi ojaan ajanut naista auttamaan tulleelle miehelle annetaan "Kaunis Kiitos:)"

PRINSESSAN PALVELUOHJEIDEN lisäksi miehelle annetaan itsestään selviä vinkkejä esimerkiksi hygieniasta. Loppujen lopuksi kirja sisältää paljon itsestäänselvyyksiä ihmisistä ja parisuhteesta, mutta myös liioiteltuja esimerkkejä naisen kohtelusta (Muista aina avata naiselle auton ovi! Kiinnitä turvavyökin puolesta!). Parisuhdeoppaaksi tätä ei siis todellakaan voi suositella.

RANJA RITVANEN

Suomen tumma puoli: miten kieli saa kielet solmuun ja aivot sekaisin

KAIKKI ALKAA äännteistä, ei edes kirjaimista, vaan äännteistä. Sitten äännteet muuttuvat tavuiksi ja sanoiksi, joista puhe koostuu. Sama tarina toistuu maailman jokaisessa kielessä. Mutta jotkut joutuvat toistamaan sitä tarinaa monen kerran - silloin kun rupeavat oppimaan vierasta kieltä. Onhan moni tehnyt niin ainakin suomea oppiessaan. Mitenhän se homma lähtee sujumaan, kun ei asu Suomessa, ei ole minkäänlaista suomalaista taustaa eikä itsekään ole mikään suomalainen? Suunnataan katseet vaikka itään päin.

KUN KIRJOITAN ansioluettelo, merkitsen siihen venäjän, englannin ja suomen kielitaidon. Useimmiten venäläisten nuorten CV:ssä lukee muutama vieras kieli, meillä törmää englannin lisäksi suomeenkin. Täällä rajan toisella puolen, Karjalassa suomen kieli ei ole mikään eksoottinen ilmiö kuin esimerkiksi jossain Keski-Venäjällä. Se on pikeminkin tavanomainen asia, kun joka toinen petroskoilainen tai Karjalan asukas osaa suomea.

ALUKSI ALOITETAAN korkea-kouluista, joita Petroskoissa on kaksi. Molemmissa opetetaan suomea pääaineena, tämän lisäksi on lukuisia kouluja, joissa voi oppia suomea. Petroskoin suomalaistaustaisen kuvan täydentävät Kansallinen (Suomalainen) teatteri, suomenkieliset lehdistö, radioja TV-ohjelmat. Tällainen yhdistelmä voi näyttää jopa kieliparatiisilta suomen opiskelijan silmissä. Mutta mikään ei ole niin yksinkertaista.

VIIME VUOSINA suomen kielen status on saanut entistä merkittävemmän aseman. Naapurimaan kielen taito avaa

nuorille laajat työllistymisnäkymät sekä Luoteis-Venäjällä että Suomessakin. Mutta johonkin suomalaiseen yritykseen päädyttyä selviää, että suomalainen pomo puhuu omituisella tavalla, hänen puheessaan villisee outoja ja ennen kulumattomia sanoja ja välillä vasta leivottu tulkki luiskahtaa kärryiltä.

MIKÄ ON HOMMAN NIMI?

Mikä on siis vikana? Huono kielitaito ja tietämättömyys? Kerran opiskeluni alkuvaiheessa tutustuin Petroskoissa erääseen suomalaiseen turistiin, joka yllättyi kuulemasta hyvää suomea ja sanoi: "täällä puhutaan ymmärrettävää suomea". Tahallani korostan "ymmärrettävää". Keskustellessani uuden kaverini kanssa huomasin, että hänen kielensä eroaa paljolti kielestä, jota meille opetetaan yliopistossa.

SAMA KOSKI tulevaa työpaikkaani eräässä suomenkielisessä lehdessä Petroskoissa. Työkielenä oli tietenkin suomi, sillä lehden toimituksessa kävi suomalaisiakin kirjoittajia. Silloin minä sain taas kokea saman. Tuntui siltä, että suomea osaavat venäläiset ja suomalaiset pysyivät saman kielen eri puolilla. Oli niitä, joille se oli äidinkieli, ja niitä, jotka oppivat sen.

KIELI-IDENTITEETISSÄ ON ERO

Opiskeluvuosina minua vaivasi kysymys, pystyvätkö suomea osaavat ylittää sen kynnyksen ja puhua samanarvoista kieltä kuin suomalaiset. Moni opiskelija kaipaa oikeaa suullista harjoittelua, sillä on vaikea harjoitella kieltä Suomen ulkopuolella niin, että se pysyisi mahdollisimman aitona ja käyttökypsänä. Kyse ei

ollut kieliopin pinkomisesta, vaan siitä, että kieltä katsotaan toisin silmin. Nyt kun kielikokemukseni on valtavasti laajentunut ymmärrän, että ei ole kovin tärkeä lähestyä suomalaisen puhujan kielitaidon tasoa, vaan kohentaa omaa jatkuvasti. Kielihän ei ole pelkkää matkimista.

MONI SUOMALAINEN toteaa ulkomaalaisen puhujan suomen kielitaidon olevan lähinnä kirjakieltä, kun taas suomen yleiskieli on vähän erilainen, puhekielestä puhumattakaan. Eikä se ole haitaksi. Parempi on luoda vankka kielipohja, kuin ruveta löpöttelemään slangin ja murteiden sekoitusta. Siinä on se ymmärrettävän kielen plussaa! Joka tapauksessa joutuu aikaisemmin tai myöhemmin kosketuksiin suomalaisten kanssa ja perehtyy noihin yksityiskohtiin, joita oli ennen vaikea kaivaa esille. Kielitähän harjoittamalla oppii, vaikka aivot menevätkin sekaisin.

MIKKO VOLODCHENKOV

(Kirjoittaja aloitti suomen opiskelun itsenäisesti ollessaan koulun viimeisellä luokalla. (Vastaa Suomen lukion abivuotta.) Opiskeltuaan noin puoli vuotta hän osallistui yliopiston pääsykokeisiin ja pääsi sisään. Opiskeli Petroskoin valtionyliopiston itämerensuomalaisten kielten ja kulttuurin tiedekunnassa, suomen kielen ja kirjallisuuden laitoksella. Valmistui filosofian maisteriksi titelinään "suomi vieraana kielenä opettaja ja kääntäjä". Taustoja kysellessä Mikko selvitti suhdettaan suomeen seuraavasti: "Mutta älä kysy minulta, miksi juuri suomea päätin oppia! En sitä itsekään tiedä, halusin vain."

JOURNALISTI SELVIÄÄ SUOMEN KIELI PÄÄSSÄÄN, JOTA EI HUOLLETA ja muita kielikukkasia

Lehteä lukiessaan fennisti rykäisee aamukahvinsa vääräänkurkkuun. Fennisti hieraisee silmiään ja tiiraa uudesta, lähempää. Kyllä vain, uutistekstissä on kielivirhe, ällistyttävän alkeellinenkin vielä! Ja mitä kummaa, nyt löytyi toinenkin virhe, melkein jopa samalta sivulta! Fennisti varmuuden vuoksi vielä tarkistaa, että lukee arvostettua maakuntalehteä eikä mitään ilmaisjakelulehdykkää. Pienen huvittuneisuuden jälkeen fennisti on ihmeissään, ellei jopa pöyristynyt. Miten suomen kieltä ammatikseen käyttävä ei osaa kirjoittaa! Mistä he saavat kielitaitonsa? Fennisti samaan aikaan sekä punehtuu että kalpenee tajutessaan, että juuri toimittajilla on se pelottavan suuri vaikutus siihen, millaiset ilmaiset jäävät kansan mielisä ja kielissä elämään. Pitäisikö tästä olla huolissaan?

Yhden kurssin voimalla

Suomessa journalisteja valmistuu pääosin Jyväskylän yliopiston journalistiikan ja Tampereen yliopiston tiedotusopin oppiaineista. Journalistiikan opetussuunnitelman tarkastelu paljastaa, että oppiaineeseen on sisälletty vain yksi pakollinen kielenhuollon kurssi: Journalistiikan kielenhuolto, 5 op. Vain yhden onnettoman viiden pisteen kurssin olemassaolo ihmetyttää. Tampereen tiedotusoppi pistää sentään vähän paremmaksi: kielen- ja tekstinhuoltoa tarjotaan ainakin huikaisevan seitsemän opintopisteen verran.

Journalistiikan professori Raimo Salokangas valaisee, että journalistiikan opetussuunnitelmaan on aina kuulunut vain yksi kielenhuollon kurssi.

- Kyseessä on se ikuinen resurssikysymys. Tampereen tiedotusoppi on meihin verrattuna onnellisemmassa asemassa, sillä siellä kielenhuoltoa tukee oma journalistisen kielenkäytön lehtori, valaisee Salokangas.

Professorin mukaan opiskelijat ovat toivoneet opetukseen lisää kielenhuoltoa, mutta tyytyminen on toistaiseksi yhteen kurssiin.

- Esimerkiksi toimitustyön kursseilla käsitellään tietenkin myös oikeakielisyyttä mutta ei niin systemaattisesti.

Salokangas tähdentää kuitenkin, että opiskelijoiden äidinkielen tasoon pystytään vaikuttamaan pääsykokeissa, joissa kiinnitetään paljon huomiota kielelliseen ilmaisuun.

- Joinakin vuosina on pääsykokeissa ollut liian lyhyitä kirjoitustehtäviä, minkä seurauksena journalistiikkaa on saattanut päästä opiskelemaan sellaisiakin pyrkijöitä, joilla on ongelmia huolitellun kielen kanssa.

Kysyttäessä nuoremman polven journalistien ja konkaritoimittajien kielitaidon eroja Salokangas kieltäytyy peräänkuuluttamasta entisaikojen paremmuutta.

- Nuorten kielitaidon ongelmia tuntuvat kuitenkin olevan erityisesti yhdyssanat ja englannin kielen vaikutus.

Tulevat journalistit tyytyvät saamaansa

Journalistiikka on siis tarjonnut ja tulee jatkossakin tarjoamaan vain yhtä suomen kielen kiemuroita käsittelevää kurssia. Mitä nuo ihmeelliset, tulevien journalistien ehkä viimeiset "pilkkujen kanssa pelehtimiseen" tarkoitetut opintopisteet pitävät sitten sisällään? Journalistiikan toisen vuosikurssin opiskelija Antti Lehtonen pitää noin viittäkymmentä istumaansa kielenhuoltotuntia riittävänä.

- Tarvittavat asiat käytiin lävitse, ja joskus tempo oli jopa lapsellisen hidas. Saimme itse vaikuttaa kurssin sisältöön, minkä vuoksi mielestäni yksi kurssi on hyvin suunniteltuna riittävä.

- Koen itse joutuneeni hiomaan näitä asioita liiksi jo peruskoulussa ja lukiossa, toteaa puolestaan ensimmäistä opiskeluvuottaan viettävä Kati Pukki. Hänen kokemuksensa mukaan kielenhuollon kurssilla käydään läpi kaikki perusasiat - jotkut aiheet tosin hieman hätäisesti.

Antti Lehtosen mukaan oppiaine ei juuri muuten huolehdi opiskelijoiden kielen tasosta. Hän kuitenkin vahvistaa professori Salokankaan näkemyksen muihin kursseihin sisälletystä kieliasun valvonnasta.

- Erityisesti lehtityön kurssilla kirjoitet-

tavista teksteistä saa hyvin yksityiskohtaista palautetta, ja köyhästä tai virheellisestä kielestä huomautetaan. Sekä Antti että Kati näkevät toimittajien suomen kielen taidon riittävän hyvänä.

- Mielestäni lehdissä ei näy kauheasti kielioppivirheitä. Ehkä en vain kiinnitä niihin tarpeeksi huomiota. Toki joitakin tilanteita on ollut, että on oikein ärsytännyt jokin typerä virhe lehdessä, Kati tähdentää.

- Lukemissani lehdissä on vain harvoin kielioppivirheitä, toteaa Antti. Hänen mielestään kieliasua arvioitaessa tulisi aina ottaa huomioon julkaisun tarkoitus.

- Vähemmän kunnianhimoisilta tekeleiltä en odotakaan virheettömyyttä, mutta sanomalehdelle se on itseisarvo.

Mutta miten on opiskelijoiden oman kielitaidon laita? Löytävätkö pilkut paikkansa, lauseenvastikkeet oikeamuotoisen infinitiivin ja korrelaatit viitetausparinsa?

- Uskon hallitsevani kieliopin aika hyvin. Yhtenä syynä saattaa olla se, ettei lukiosta ole kuin pari vuotta, arvioi Kati.

Myös Antti kokee hallitsevansa journalismissa teksteissä vaadittavan suomen kielen lähes moitteettomasti.

- En erityisemmin ylläpidä kielitaitoani. Se vain kulkee mukana ja kehittyy työn ja opiskelun ohessa. Enemmän haluaisin kiinnittää huomiotani rikkaampaan ilmaisuun.

Jos journalistien oikeakielisyyden taju on niin synnynäistä, että se on lähes automaattista, mistä virheet sitten ilmestyvät?

Sekä professori Raimo Salokangas että opiskelijat Antti Lehtonen ja Kati Pukki nimittävät suurimmaksi virheiden aiheuttajaksi kiireen.

Ennen lehden painamista on kuitenkin tapana tarkistaa huolellisesti kaikki sivut ja jokainen kirjanmerkki. Mitä useampi silmäpari lukee tekstin, sitä

todennäköisemmin virheet saadaan siivottua.

- Lisäksi tulee huomata, että nykyään periaatteessa kuka tahansa voi olla toimittaja. Lehtiin kirjoittavat yhä useammin ihmiset, joilla ei ole tarvittavaa kielitaitoa, tähdentää Antti ja mainitsee esimerkkinä kolumneja kirjoittavat julkikset.

Niin, ehkä sen fanaattisemmankin fen-

nistin on nyt myönnettävä, että ne hulvattomimmat virkkeet ovat luultavasti ja ehdottoman toivottavasti kiireen aiheuttaman huolimattomuuden tulosta. Vai saattaisiko joku oikeasti uskoa, että esimerkkilause "tänä vuonna 25 vuotta täyttävä Salon Ratsastusseura täyttää tänä vuonna 25 vuotta" olisi harkittu?

JAANA KINNARI

PUNAKYNÄILYTEHTÄVÄ FENNISTEILLE:

POJALLA OLI HUONOSTI KIINNITETTY KYPÄRÄ
PÄÄSSÄÄN, JOKA LENSİ NOIN YHDEKSÄNMETRISEN
ILMALENNON AIKANA POIS.

PRESIDENTTI SELVIÄÄ EHKÄ ENSI VIIKON LOPULLA.

OPPITUNNEILLA LIIAN VÄHÄN NUKKUNEET LAPSET OVAT
USEIN RAUHATTOMIA.

POTILAS KUOLI SAIRAALASSA SAAMIINSA VAMMOIHIN.

JÄÄKÖ KOLMAS SUKUPOLVI VIIMEISEKSI, MIETTII KUO-
PUS TUUKKA SYLISSÄÄN ISÄNTÄ TIMO HIRVI---

MIES HOIPPUI RISTEYSALUEELLE, KUN HÄN JÄI
KAUPUNGISTA PÄIN TULLEEN AUTON ALLE.

TÖRMÄYKSESSÄ PYÖRÄILIJÄ KAATUI AUTON JATKAESSA
MATKAANSA.

Runoja pöytälaatikosta

REETTA NIINISALO

Missä olet, oletko missään?

Missä olet, oletko missään?
Taskurapu hautautuu hiekkaan jollain toisella rannalla,
vaikka en minä niistä mitään tiedä;
laitan kädet taskuun, kylmä puree.

Sakset halkovat kivien valtaa
ja paperista yötä,
joka on ja ei ole,
aivan kuten silkkikukat, jotka ovat kyllä,
mutta eivät kuole tai tuoksu.
Minä en ehkä muista mutta vielä en luovuta,
kuljen päämäärää vailla,
ehkä, tai sitten tahdon muistaa sinut.

Meri on vaahtoa ja huokaus, vettä joka ei nuku.
Täällä tuntuu taskuravun huudoton ikävä,
ja vallitsee pimeys, joka niin herkästi rutistuu kasaan ja palaa.
Tässä minä näen
sinun varjosi muiston,
täällä sinä olet ollut, täällä, kävellyt joskus.
Missä olet, oletko sittenkään?

Hän ei nyt puhu

Kaikesta ei aina pysty puhumaan, ei vielä ehkei koskaan.
Hän istuu rannalla ja katsoo varpasiinsa.
Hän istuu paperilla ja katsoo reunoihin.
Näetkö,
hän ei nyt puhu
mutta yläpuolella on paljon valkoista tilaa.

Mitä ei tapahtunut

Kaupungin valot luovat
harhakuvan pimeästä,
valolätäköstä toiseen
joku tekee pyhiinvaellustaan

markettiin filmtowniin
psykologille asianajajalle
hautausmaalle kirkkoon
naapuriin helvettiin
ekstaasiin torille

Ihmiselle

Takerru tuuleen,
takerru metsään ja keskellä
aukeaa kuule metsien huuto:

täällä me olemme, täällä

täällä vuoksi sinun,
niinkuin kuin vuoksi ja luode ovat meren
elämä,
kaikkina vuosina, taukoamatta.

Ja kuten kaiken tulen kohtalona

on palaa, sammua, syttyä kipinästä taas,

ne tulevat jälleen, liekit,
ja sinun silmiesi hehku,
koska sinä näet,
kun tuli viimein saapuu,
ja näet kuinka metsä palaa
ja palaa jälleen, tuhkasta nousten.

Tuuli vie, takerru siihen,
sillä sinä olet tuli,
joka palaa vain kerran,
palaa suurella liekillä, sammuu sitten
eikä enää palaa.

KUVA: VILLE PALONIEMI

ja kun äidin poika ryntää rekan eteen
melkein
ja vasta viimeisellä sekunnilla
äiti saa hupusta kiinni
ja huutaa hysteriaansa,
poika aavistaa olevansa rakastettu,
hukkuu halaukseen.

Tuhat muuta,
joilla on silmät,

kävelee nopeutetussa filmissä ohi,
tunnustelee valkoisella kepillä katua:

mitä melkein tapahtui,
muttei tapahtunut,
ei ole olemassa

ja maailmankaikkeus laajenee
valovuosia sekunnissa,
kolmostien varrella katulampun valo
luo illuusion hämärästä.

Tämä on sinun ikäväsi

I

Jospa sinä vielä tänään
piirtäisit sormellasi
vatsalleni Suomen junaradat

matkalla Helsingistä Hämeenlinnaan

seisoisimme hetken asemalaiturilla
sinä tuulisenä yönä,
jolloin sprayasit seinään kirkkoveneen,
enkä minä tiennyt itkisinkö
vai suutelisinko huulesi autiomaan tuuliin.

Kun radat vaeltaisivat lännestä itään ja
idästä luoteeseen,
muistaisimme

niinkuin viime kesänä,
kun pendolinon lähtöön oli kaksi minuut-
tia,
ja sinä liimasit purkan hiuksiisi,
nauroit tukan lähtevän sädehoidoissa
kuitenkin.

II

Vaunu kolisee, kiskot
laukkua, joka painaa
enemmän kuin tunti, jona sen täytit.

Kosketa, kosketa seinää,
sitä, joka nyt on punainen,
tunne sen veren kohina,
muista, kuinka se hengitti kerran valoa
metsässä.

III

Käytävällä joku etsii vessaa,
joku toruu tuhmaa lasta
joka piirsi naamaan suttuja.

Lehdessä lukee:
internet kirjoitetaan nyt pienellä.
Sinä olit aina sitä mieltä ja

minulla on aina yhtä
paljon ikävä sinua,
vaikken tänään enää huuda.

IV

Eilen olin matkalla Tampereelle
kun sinä istuit minun syliini.

Rakkaus, joka ennen maalasi
petivaatteet himon värisiksi
ja joka nykyään on enemmän
pysähtynyttä vettä ikkunan
sisäpinnalla.

Se oli hetken sumua eilen,
usvaa pellolla Kokemäen jälkeen
ja junan likaiset seinät ja kiskojen viiva
erottamassa sitä meistä.

Ja me molemmat olimme minussa
tietämättä mitään kahdesta suurimmasta
seinästä
olimme tässä päivässä
ja kaikissa edellisissä
aina matkalla Tampereelle

sylikkain.

V

Minä en omista tätä ikävää.
Tämä on sinun ikäväsi

umpeen kasvaneen raiteen
ja sen vierellä nukahtaneen aseman,
jonka katolla
aamuseitsemältä
me istuimme joskus ja mietimme
viimeistä junaa
joka tästä meni 30 vuotta sitten.

Ja kun saapuisit VR:n pohjoisimmalle
päätepysäkille Kolariin,
minä voisın ottaa kätesi
ja venyttää elämänviivaasi pidemmäksi

Ja kuinka sinä hengitit
tulsta ja kuolemaa,
imit keuhkoihisi yhden ihmisen viimeisen
henkäyksen
etkät aikonut ikinä puhaltaa ulos,
kunnes oli pakko

Muista kaikki, mutta unohda viimeinen,
kosketa punaista seinää,
joka sekin on joskus elänyt.
Muista vaunu, kiskot.

THE FOOD ALBUM
VOL. III

Sohwi
www.sohwi.fi